Türkiye ve
Türkiye Kürdistanı
Sol Birliği'nin
aylık yayın organı

1 Mart 1986
Yıl 1, Sayı 11
Fiyatı: 1,-DM

SOL BİRLİK

8 Mart
Uluslararası
Kadınlar
Günü
Ekmek, Barış
Özgürlük ve
Eşitlik için
savaşım

Izmir mitingi ilk adımdır

İşçi sınıfımız her engeli aşacaktır

İşçiyiz Güçlüyüz ! Herkese İş ! Herkese Aş ! İşkencelere Son !

Zindanlar Boşalsın !

12 Eylül darbesinden sonra ikinci kitlesel gösteri Türk-İş'in düzenlediği İzmir mitingi oldu. Bu miting de ilk kitlesel gösteri olan SODEP mitingi gibi pahalılığa, işsizliğe, uygulanan ekonomik politikaya, işkencelere ve rejimin kendisine karşı bir gösteri karakterine büründü.

Miting öncesinde katılımı azaltmak, göz korkutmak için her şey uygulandı. Böylesi bir mitingin yanlışlığı üzerine demeçler, miting alanının polis kordonu altına alınması, bu yetmezmiş gibi denizden hücumbot karadan helikopterle denetlenmesi, İzmir'deki Amerikan askerleri için miting alanının çevresinin tehlikeli bölge olarak ilan edilmesi, vb. Tüm bunlara karşın 10 binlerce işçinin katılımıyla miting yapıldı.

Uzlaşmacı Türk-İş yönetimi bu mitingi yapmamak için çok direnmişti. Darbeden sonra 5,5 yıl geçmesine ve emekçiler aleyhine yapılan sayısız uygulamadan sonra

Devamı 7. sayfada

Ana Sorun

Türkiye'nin siyasi gündeminde, af yasasından sendikal haklara, işkenceden zamlara, anayasanın meşruiyetinden DİSK'in açılmasına dek pek çok sorun var. Hepsi de tek başına önemli, ama hiçbiri sırf kendi başına ele alınıp, diğerlerinden bağımsız olarak çözümlenebilecek türden sorunlar değil. Hepsi bir bütünün parçaları. Çünkü tüm bu sorunlar, sonuçta tek bir ana soruna gelip dayanıyor: Rejim sorunu. Bu asıl sorun gözardı edilerek hiçbir çözüme ulaşmak mümkün değil.

Af konusu bunun tipik bir örneği. Rejime **"dokunmadan"** onun çizdiği sınırları aşmadan bu sorun gerçek anlamda çözümlenemez. En başta, rejimin kendisi bu gerçeğin farkında. Bu yüzden de, yükselen talepler karşısında göstermelik bir **"af yasası"** ile sorunu geçiştirmek ve Özal'ın deyişiyle **"Anayasaya çentik dahi attırmadan"** iç ve dış kamuoyunun gözünü boyamak hevesinde. Bu amaçla, ANAP'ın infaz yasasında değişiklik öngören tasarısı, aslında bilinen anlamda bir genel af ile hiçbir ilgisi olmadığı halde, **"af yasası"** diye sunuluyor. Sadece ayda dört günlük bir ceza indirimi getiren bu tasarıya **"af yasası"** denilemeyeceğini, tasarıyı destekleyen hukukçular dahi ifade ediyor. Evren-Özal diktatörlüğünün başvurduğu aldatmaca açıkça sırıtıyor. Demokrasi güçleri, bu aldatmacayı boşa çıkartmak zorundadır.

Öte yandan, SHP'nin hazırladığı **"af"** tasarısı da, rejimin sınırlamalarını esas alarak **"demokratlık"** yapılamayacağını bir kez daha gösterdi. Demokrasi rejimle uzlaşarak kazanılamaz. SHP tasarısı, böyle bir uzlaşma anlayışı ile kaleme alındığı için, başta SHP tabanı olmak üzere kimseyi tatmin etmemiştir. Rejimle hesaplaşmayı göze almadan hiçbir alanda adım atılamayacağını artık herkes görmelidir. Şurası da unutulmamalıdır ki, aksine her tutum rejimin ekmeğine yağ sürmektedir. Diktatörlüğün **"demokrasiye geçiş"** adıyla sahnelediği oyuna alet olmak istemeyen herkes, bir bütün olarak rejime, başta cunta anayasası olmak üzere tüm kurumlarıyla birlikte karşı çıkmak, bunun gereklerini yerine getirmek zorundadır. Günübirlik hesaplarla bu görevden yan çizmek demokratlıkla bağdaşmaz.

Demokrasi, ona ihtiyacı olanların, yani nüfusun ezici çoğunluğunun, işçi ve emekçi yığınların mücadelesiyle kazanılacaktır. Yığınların hareketlenmesi, bu yüzden rejimi ölümüne korkutuyor. İşçi sınıfının İzmir mitingiyle sesini yükseltmesi, bu hareketlenmenin ilk anlamlı işaretlerinden biri olmuştur. Sorun, hedef saptırma çabalarını etkisizleştirip, yığınları örgütlü ve bilinçli şekilde asıl hedefe yöneltmektir. Bu görev, sol güçlerin omuzlarındadır.

SOL BİRLİK

İngiltere gezisinde Özal'dan adım adım hesap soruldu

Turgut Özal'ın İngiltere seyahati Sol Birlik'in, Türkiye demokrasi güçlerinin ve onların İngiliz dostlarının yürüttüğü etkin protesto eylemleri sonucunda bir fiyaskoya dönüştü. Daha gezi başlamadan önce ülkenin önde gelen yayın organlarından muhafazakar Guardian gazetesinde bile gezinin amacını ve Türkiye'de insan haklarının sürekli çiğnenmesini sergileyen yazılar yayınlandı. Türkiye ve Türkiye Kürdistanı Sol Birlik'i Özal'ın BBC'de yapılan programda söylediği yalanları yanıtlayan bir bildiri çıkardı.

Özal İngiltere'ye gelişinden dönüşüne dek adım adım izlendi ve Sol Birlik'in İngiltere'deki yandaşları ve İngiliz demokrasi güçlerinin dayanışmasıyla her gittiği yerde protesto eylemleri ile karşılandı. Başbakan Thatcher Özal'la görüşürken aralarında Ulaşım ve Genel Hizmetler Sendikası Genel Sekreteri Alex Kitson ve Türkiyeli sendikacıların yeraldığı bir delegasyon başbakanlık konutuna giderek bir protesto mesajı verdiler. Mesajda **"ziyaretin esas amacının faşist rejime prestij ve yasallık kazandırmak"** olduğu vurgulandı. Bunun yanısıra barış ve silahsızlanmadan yana kuruluşlar tarafından da başbakan Thatcher'e protesto mektupları verildi. Bu mektuplarda **"Özal'ın bu ziyareti İngiliz silah tekelleriyle ilişkileri daha da geliştirmek için kullanacağı"** dile getirildi ve **"İngiliz hükümetinin Türkiye'de süregiden temel insan haklarının çiğnenmesine göz yumması"** protesto edildi.

Devamı 7. sayfada

Rejimin aldatmacası Göstermelik "AF"!

Cunta ve hükümeti, infaz yasasında yapılacak bir dizi değişikliği **"af yasası"** diye sunarak göz boyama hevesinde. Iktidar, böylece iç ve dış kamuoyundaki beklentileri, yükselen talepleri **"karşılayıp"**, etkisiz hale getirebileceğini düşünüyor. Oysa ANAP'ın hazırladığı tasarının, afla uzak yakın bir benzerliği yok. SHP'nin gündeme getirdiği tasarının da, açıkça söylemek gerekirse bundan geri kalır yanı yok. Her iki tasarı da, bilinen anlamda bir af yasasının temel niteliklerini taşımaktan çok uzak.

Tasarılar, mevcut şartlı tahliye sisteminin biraz daha genişletilmesinden ibaret. Sözgelimi ANAP'ın tasarısı, halen uygulanan sisteme kıyasla,

Devamı 7. sayfada

Altı barışçı serbest mücadele sürüyor

18 Şubat günü yeniden başlayan Barış Derneği Davası'nda, tutuklu 12 barış savaşçısından 6'sı serbest bırakıldı. Bilindiği gibi İstanbul 2 Numaralı Askeri Mahkemesi'nin Barış Derneği ile ilgili kararı, Askeri Yargıtay Daireler Kurulu tarafından **"eksik soruşturma"** gerekçesiyle Aralık 1985'te bozulmuştu.

Mahkemede tutuklu bulunan yöneticilerin yakınları, çok sayıda yazar, bilim adamı, CHP eski parlamenterleri ve İngiliz Basın Ateşesi Michael Ward da hazır bulundular.

Yöneticiler, mahkemede 38 aydan beri tutuklu bulunduklarını, cezalarını dolduracak kadar tutuklu kaldıklarını ileri sürerek tahliye talebinde bulundular. Mahkeme, **"tutuklu bulundukları süre, dosya içeriği ve haklarındaki delillerin gözönüne alındığını"** bildirerek, 6 kişinin tahliyesine, 6'sının ise tutukluluk halinin devamına karar verdi.

Devamı 7. sayfada

İşçi sınıfı gözbebeği DİSK'i yaşatacaktır

Şubat ayı içinde DİSK Davası'nda savunmalar başladı. Bu arada DİSK'in kuruluşunun 19. yılı dolayısiyle Genel Başkan Abdullah Baştürk ile Genel Sekreter Fehmi Işıklar birer açıklamada bulundular. Baştürk, **"Türkiye'de gerçek demokratlığın ölçüsü siyasi planda, hertürlü siyasi görüşün özgürce örgütlenmesini kabul etmek ise, sendikal planda da gerçek sendika özgürlüğü ve grev hakkını kabul etmektir"** dedi. Işıklar ise, **"DİSK ve bağlı sendikaları, seçimle iş başına gelmiş gerçek temsilcilerine teslim edilmelidir. DİSK'e tahammülü olmayan bir rejime demokrasi demek güçtür"** dedi.

Devamı 7. sayfada

SBKP 27. Kongresi toplandı

Sovyetler Birliği Komünist Partisi'nin 27. Kongresi, 25 Şubat günü Moskova'da toplandı. Kongre'ye ülkenin tüm parti örgütlerinden 5000 dolayında delege ile 153 ülkeden 200'e yakın konuk katıldılar.

Konrgre'nin ilk günü, Merkez Komitesi'nin hazırladığı **"Politik Rapor"** Genel Sekreter Mikhail Gorbaçov tarafından okundu. Gorbaçov yap-

Devamı 7. sayfada

Reagan'ın desteklediği HAİTİ ve FİLİPİN diktatörlüklerinin sonu

Yazısı 6. sayfada

Devlet terörünün sınır tanımadığı ülke: Kürdistan

Cunta'nın Türkiye ve Türkiye Kürdistanı'nda süngü ve fermam gücüyle yarattığı ölüm sessizliği dağılmaya başlıyor; faşist rejimin ipliği pazara dökülüyor. 5 yıldan beridir konuşulmayan, yazılmayan konular, Evren-Özal çetesinin tüm engellemelerine rağmen bir bir ortaya dökülmeye başladı. Insanlar herşeyi göze alarak 5 yıldan beri kendilerine, yakınlarına yapılan insanlık dışı uygulamaları açıklamakta, bunların bir bölümü son zamanlarda basına yansımakta.

Yazısı 5. sayfada

Sol Birlik dış politika konusunda neleri savunuyor?

Bugün insanlığın önünde duran en önemli sorun barış mı, savaş mı sorunu. Bu varlık yokluk sorununun kaynağı en başta ABD olmak üzere emperyalizmin uluslararası planda güttüğü politikadır. Bu, insanlığı nükleer bir savaşta yok olma tehlikesiyle burun buruna getiren silahlanmayı tırmandırma, askeri üstünlük sağlama politikasıdır. Emperyalizmin tüm insanlığa yönelik bu tehdidini, ülkemiz halkları çok daha yakından hissetmektedir. Çünkü Reagan yönetimi şimdi de Türkiye'nin **"sınırlı"** ya da genel bir nükleer savaşta ilk vuruşu yapmada kullanacağı bir alan olmasını istemektedir. Evren-Özal yönetimi ise ülkemizin nükleer cehennemde yok olacak ilk ülke olmasına çoktan razı olmuştur. Bu anlamda bugün uluslararası alandaki en devrimci görev olan **"insanlığı nükleer bir savaşta yok olma tehlikesiyle karşı karşıya getiren emperyalist çevrelere karşı barış mücadelesini yükseltmek"** göreviyle, ülke planında en acil görev olan diktatörlüğü yıkmak, demokrasiyi kazanmak görevi iç içe geçiyor. Bu durum Sol Birlik platformunda yer alan istemlerde açık ve net bir şekilde ifade buluyor: **"Emperyalizme bağımlı dış politikaya son vermek, dünya barışını, yumuşama ve silahsızlanma sürecini güçlendiren bağımsız bir dış politika izlemek; komşularımızla ve tüm diğer ülkelerle karşılıklı yarar ve eşitlik temelinde çok yönlü ilişkiler kurmak".**

Bugün hemen tüm komşularımız Türkiye'yi, her an kendilerini de yakacak bir savaş ocağı olarak görüyor. Çünkü semalarını ihlal eden Amerikan casus uçakları Türkiye topraklarından havalanıyor. Ülke topraklarımızdaki NATO ve Amerikan üsleri, askerleri, silahları, dinleme tesisleri, füzeleri; bunların hepsi bölge halklarını tehdit etmektedir. ABD'ye bağımlılığı Türkiye'yi öyle bir dönemece getirmiştir ki, ne bölgede oynayacağı rolü, ne de kendi geleceğini kendisi belirleyemeyecektir. Türkiye'yi böylesine bir duruma getiren ABD'yle yaptığı SIA ve Mutabakat Belgesi gibi kölelik anlaşmalarından başka hiçbir şey değildir.

Türkiye 1980 yılında ABD'yle imzaladığı SIA anlaşmasıyla ABD'nin Ortadoğu ve Doğu Akdeniz'de askeri ve politik çıkarları için büyük bir riskin altına girmiş bulunuyor. Şimdi NATO ve Pentagon çevreleri, ABD emperyalizmine kölece bağımlılığı pekiştiren bu utanç belgesine dayanarak yeni tavizler peşinde koşuyorlar. NATO ve Pentagon çevrelerinin yeni dayatmalarının başında, Türkiye'deki üslerin Ortadoğu ülkelerine karşı NATO dışı operasyonlarda kullanılma hakkının resmen ABD'ye verilmesinin, Türkiye'deki askeri personel sayısının artırılmasının ve Türkiye'ye yeni nükleer silahların yerleştirilmesinin geldiği açıklanıyor. Diktatörlüğün egemenliği sürdüğü müddetçe emperyalizm bu dayatmalarını da elde edecektir. Çünkü Evren-Özal çetesi SIA'nın yenilenmesi görüşmelerinde fesh edilmesi hakkını kullanmayarak bir kez daha ABD'ye boyun eğmiştir. Ülkemizin ve bölgemizdeki halkların güvenliğinin korunması ancak ikili kölelik anlaşmalarının yırtılmasıyla olanaklıdır. Bu konuda Sol Birlik'in Demokratik Güçbirliği Platformu'nda şöyle deniyor: **"ABD'ye Türkiye'ye istediği gibi müdahale etme ve onu saldırgan amaçları doğrultusunda kullanma olanağı veren Savunma Işbirliği Anlaşması, Mutabakat Belgesi ve aynı nitelikteki diğer gizli ya da açık ikili anlaşmaları iptal etmek;".**

Yine platformda komşularımıza güven veren bir ülke olabilmek için şu istem öne sürülüyor: **"Topraklarımızın ABD ve NATO çıkarları için komşu ülkelere karşı bir saldırı üssü olarak kullanılmasını önlemek; ABD 'Çevik Kuvvetleri'nin' topraklarımıza yerleştirilmesine, varolan üslerin genişletilmesi girişimlerine AWACS casusluk uçaklarının ülkede barındırılmasına ve bölgede gizli ya da açık yeni saldırgan askersel blok kurma girişimlerine karşı çıkmak; Kürdistan'ın diğer parçalarına ve komşu ülkeler halklarına karşı izlenen saldırı ve gerginlik politikasını terketmek;".**

Diktatörlük bölgede gerginliği artıracak iki yüzlü bir politika izliyor. Sözde Filistin halkının davasını desteklediğini söylerken, Siyonist Israil' le ilişkilerini geliştiriyor. ABD' nin Libya'ya yönelik tehdidi karşısında, dost ve kardeş ülkenin yanında yer almıyor. Pakistan, Suudi Arabistan, Mısır gibi Amerikan yanlısı rejimlerin egemen olduğu ülkelerle askeri, politik ilişkileri geliştiriyor. Yunanistan ile ilişkilerin tehlikeli bir şekilde gerginleştirilmesi, Kıbrıs sorununa ilişkin akılcı çözümlerin reddedilmesi de yine faşist diktatörlüğün emperyalizme bağımlı dış politikasının bir sonucudur. Sol Birlik Platformu'nda yer alan maddeler arasında Kıbrıs sorunu na ilişkin şöyle demektedir: **"Kıbrıs Türk ve Rum halklarının yürüttüğü, Kıbrıs'ın tüm yabancı asker ve üslerden arındırılması, adanın bağımsızlığı, bağlantısızlığı, toprak bütünlüğü ve egemenliğinin uluslararası anlaşmalarla garanti altına alınması ve iki halkın eşit haklarla kardeşçe birlikte yaşaması uğrundaki ortak mücadelesini desteklemek; Kuzey Kıbrıs'ta sözde ba. ğımsız Türk devleti kurma girişimlerine karşı çıkmak;".**

Diktatörlük, ABD'nin sosyalist ülkeleri çepçevre askeri üslerle, nükleer silahlarla çevirme, Türkiye'deki üsleri yıldız savaşları projesinin bir aracı olarak kullanma girişimlerine de rıza gösteriyor. Böylece halklarımızı nükleer bir savaşın ilk kurbanları yapmaktan çekinmiyor. Oysa Sovyetler Birliği topraklarında nükleer silah bulundurmayanlara karşı silah kullanmayacağını açıkça belirtiyor ve Türkiye'ye saldırmazlık anlaşması öneriyor. Ülkemizin ve halkımızın güvenliği için en akılcı, en doğru yol Sovyetler Birliği'nin barış önerilerini desteklemek, karşılıklı işbirliği ve dostluk politikası izlemektir. Sol Birlik Platformu'ndaki istemler arasında bu da yer alıyor: **"Sosyalist ülkelere karşı dostluk ve işbirliği politikası izlemek; dünyamızda barış ve yumuşama yanlısı güçlerin dayanışma içinde olmak, emperyalistlerin gerginliği artırıcı silahlanmayı tırmandırıcı politikasına karşı çıkmak;".**

Yine platformda sosyalist ülkeleri hedef alan Amerikan füzeleri, nükleer silahlarla ilgili olarak şöyle deniyor: **"Türkiye ve Türkiye Kürdistanı'na yeni ABD füzelerinin ve diğer nükleer silahların yerleştirilmesini engellemek, varolanları sökmek;".**

Diktatörlük, emperyalizme kölece bağımlı bu onursuz dış politikası ile halkımızın ekmeğini de çalıyor. Evren-Özal çetesi aşırı silahlanmanın faturasını, ekonomide emperyalizme bağımlılığın bir sonucu olarak işsizlik ve açlıkla kıvranan halkımıza çıkartmaya çalışıyor. Diktatörlüğün iş başına geldiği günden beri ülke kaynaklarının eskiye oranla çok daha önemli bir bölümü emperyalist silah tekellerine akıyor. Bütçede eğitime, sosyal harcamalara ayrılan miktar sürekli kısılırken, savunma adı altında silahlanmaya ayrılan fonlar artırılıyor. Açlıkla boğuşan emekçilerin, sayıları çığ gibi büyüyen işsizlerin; iş, ekmek, okul isteyen halklarımızın istemi Sol Birlik platformunda şöyle belirtiliyor: **"Askeri harcamaları azaltmak, bütçenin aslan payının saldırgan ve militarist amaçlarla silah alımına harcanmasını önlemek, bu paraları yeni iş alanları açmada, eğitim sağlık hizmetlerinde kullanmak;".** Sol Birlik, demokrasi isteyen herkesi yukarıdaki istemler için ortak savaşıma cağırıyor.

Selim YALÇIN (TKP)

REJİMİN ÇERÇEVESİNE SIĞMAYAN TARTIŞMA

Bugün Türkiye'de işçi sınıfı, emekçi halk gaspedilen haklarını geri almaya, tüm haklarının eksiksiz tanınmasını sağlamaya çalışıyor. Bunun için meydanlara çıkıyor. Işçilerin toplantılarında, mitinglerinde hak istemi yüksek sesle dile getiriliyor. Işçi sınıfı demokrasi istemini her geçen gün daha bir kararlılıkla öne sürüyor. 12 Eylülcülerin faşist kara Anayasasının yürürlükten kaldırılmasını, yeni, demokratik bir anayasa yapılmasını ve bu anayasada işçi sınıfının tüm haklarının eksiksiz tanınmasını istiyor.

İşçi sınıfının, emekçi halkın bu istemi karşısında egemen güçlerin tutumu nedir? Onlar bu türden çıkışlar, yükselen istemlere işçi sınıfının sendikal, demokratik haklarını tanımayacaklarını, tam tersine bugüne kadar tam olarak yokedilememiş hakları da yokedeceklerini söyleyerek, bu yönde yoğun çabaya girişerek yanıt veriyorlar.

Aynı günlerde gelişen, geliştirilen bir başka tartışma ise, 1982 anayasasının sosyalizme açık olup olmadığına ilişkindir. 1982 Anayasasına uygun olarak **"sosyalist partilerin" "komünist partisinin"** kurulup kurulamayacağı tartışılıyor.

Bu tartışmaya soldan katılan ve sosyal demokrat partilerle **"kim daha gerçek sol"** türünden bir ağız dalaşına girişmiş olan **"gerçek solcular"** da var. Onlar da, öyle anlaşılıyor. demokrasiyi yasaklayan 1982 Anayasasının çerçevesinde **"sosyalizm yapmaya"** aday oluyorlar.

İşçi sınıfının sendikal, demokratik, politik haklarını tanımaya yanaşmayan egemen güçler, onların en gözü kanlı temsilcileri **"1982 Anayasası sosyalizme açıktır"** diye fetva veriyorlar. Bunda bir gariplik yok mu?

Gariplik, evet var, ama asıl Marksizmi işçi sınıfından ayırma, Marksizmi, günümüzün Marksizmi olan Leninizmi işçi sınıfının elinden alma çabası var. Marksizmi **"felsefi"** ve içi boşaltılmış tartışmaların fildişi kulesine hapsetme niyeti var.

Niyetleri de çabaları da umutsuzdur. Diktatörlük yandaşları, rejimin kalemşorları yasak altına, kilit altına aldıklarını söyledikleri düşüncelerin özgürlüğü sorununu neden bugün tartışmak zorunda kalıyorlar? Onları böyle bir manevraya iten temel neden, işçi sınıfının, emekçi halkın haklarını alma mücadelesindeki kararlılığıdır. Bunu her geçen gün daha açık ve yüksek sesle tekrarlamaya başlamalarıdır. Egemen güçlerin, en gerici yönetimlerin ve emperyalistlerin her zaman has adamlarından olan emekli büyükelçi Nuri Eren işte bu gerçeği, yani korku ve tedirginliklerinin kaynağını şöyle dile getiriyor: **"İş hayatı konusunda uluslararası çevreleri iki konu tedirgin etmektedir. Birincisi sendika çevrelerinin eski düzene dönüşü amaç edinmeleridir. ...Türkiye'de enflasyonun üzerinde ücrette ısrar edilişi manalı bulmaktadırlar." "Işçi kesiminde bir militantizm uyanmış genel grev tehditleri söze getirilmiştir."** Işte bu nedenle, işçi sınıfının sendikal, demokratik, politik hakları konusunda yüzlerini buruşturanlar, sopa sallayanlar, yeni saldırılara girişenler, işçi sınıfını en temel silahından, ideolojisinden mahrum bırakmanın yöntemlerini keşfedebilmek için bu manevralara giriştiler.

Türkiye'de demokrasi sorunu, onun ayrılmaz bir parçası olarak işçi sınıfının emekçi halkın serbestçe örgütlenebilmesi sorunu rejimin çizdiği çerçeveye sığmaz. Bu sorun yeni **"sosyalizm"** modelleri türetilerek, işçi hareketi ile işçi sınıfının ideolojisini birbirinden ayırarak, rejime uygun bir **"sol"** icat edilerek de çözülemez. Demokrasi sorununu çözecek olan, en başta işçi sınıfı, emekçi halktır. Ve sorunu çözebilmek için demokrasinin sınırlarını elden geldiğince daraltmayı değil, faşistlerin militaristlerin gelecek düşmanlarının eylemlerine son verecek, onlara hareket alanı bırakmayacak ölçüde genişletmeyi düşünmek gereklidir.

Rejime karşı mücadelede solun, Sol Birliğin kararlı tutumu bugüne kadar demokrasi mücadelesini, rejimle diyalog yoluyla rayından çıkarma, perspektifsizleştirme çabalarına, diktatörlükle uzlaşma yeltenişlerine karşı doğru tutumu, rotayı gösteren, mücadelenin amacından sapmasını önleyen önemli bir etken oldu. Bu çaba antikomünizmin yeni saldırılarını geri çevirmenin ve demokrasi güçlerinin, halkın hakları ve özgürlükleri gibi saglam ölçütleri terketmemesini sağlamanın da sağlam yoludur.

Biz bu yolda yürümeye devam edecegiz.

OKURLARIMIZ YAZIYOR

Sol Birlik gönüllü muhabiri/ADANA

32 AİLE KIŞ OTASINDA SOKAĞA ATILIYOR

P.T.T. Evleri'ndeki gecekondu önleme alanında yaptırılan bayındırlık ve imar bakanlığıma ait konutlarda yaşayan 32 aile oturdukları konutları satınalmak için başvurularda sonuç alamadı.

Ülkemizde ekonomik sıkıntılarla beraber konut sıkıntısıda alabildiğine, önemli, boyutlar kazanmaya başladı. Son olarak Adana'nın P.T.T. evleri semtinde bulunan bayındırlık ve iskan bakanlığı gecekondu önleme bölgesi konutlarında yıllardır yaşamını sürdüren 32 ailenin kış ortasında sokağa atılacağı haberi tüm Adana'da duyuldu. Hemde Bakan Safa Giran Nisan 1984 tarihli "sözü geçen konutların boşaltılması ikinci bir emre kadar durdurulmuştur" **Şeklindeki yazısına karşılık dördüncü icra memurluğundan gelen 28 Kasım tarihli bir yazı ile evlerin boşaltılması emredilmiş.**

Şimdi 32 aile sokağa ne zaman atılacağının korkusuyla yaşıyorlar. Devletin gelip kendilerini sokağa atacağı günü endişe içerisinde bekleyen yurtdaşlardan bir grup çoluk-çocuk toplanmış boynu bükük olarak duruyorlardı.

Bazıları öykülerini şöyle anlattılar:

"Devlet gecekondu önleme bölgesi olarak bu binaları yaptırmıştı... yedi sekiz yıl kadar önce bizler bu evlere yerleştik. 1979 yılından beri ilgili makamlara başvurarak yurtdaş olarak sorumluluğumuz ne ise yerine getirmek istediğimizi, gerekiyorsa kiralarımızı ödemek, satılacaksa uygun koşullarda almak istediğimizi bildirdik bir tek yanıt alamadık". Son olarak konutların içerisinde bulunanlara iki milyon 600 bin liradan dörtte bir peşin olmak kaydıyla satılacağını duyduk... Beyannameler doldurup başvurularımızı yaptık... Ama gene bir sonuç yok. Şimdi kar kış ortasında sokağa atılacağımız kesinleşti, eğer evler özel teşebüsün olsaydı bizim de zorumuza, pek gitmezdi, kaldıki bu evler devletin evleridir. Bir devlet vatandaşını bile bile sokağa atıyorsa, bu devlete vatandaşın güven duyması beklenemez.

67 TEKSTİL İŞÇİSİ SENDİKAL SAVAŞIM VERİYOR

Mersin yolu üzerindeki Güven Tekstil fabrikasında çalışan 67 işçi işveren tarafından sendikal haklarının verilmemesi ve sendikal üyeliğinden ayrılmaları için baskı yapıldığından yakınıyorlar.

Güven Tekstil çalışanları bir süre önce Teksif sendikası'na üye olduklarını ve sendikanın işverenle bir sözleşme yaptığını belirterek "işverenle sözleşmedeki ikramiyenizi ve tam primlerimizi vermiyor." "Ayrıca sözleşmede yer alan sosyal haklarımızın bir çoğu yok" **diye konuşuyorlar.**

67 işçi adına Güven Tekstil işvereni Suudi Günüşen'i mahkemeye veren Teksif sendikasının Yavuzlar şubesi yetkilileri ise işçilerin sendikamızdan ayrılmaları için baskı yapılıyor diyorlar ve şöyle dediler:

Güven Tekstil çalışanlarının yaptığımız sözleşme gereğince sosyal hakları, primleri ve ikramiyeleri geç ödeniyor. Ayrıca ödenirken türlü zorlukları çıkarılıyor. İşyerinde işçinin sosyal güvencesi ve sağlık koşullarına dikkat edilmiyor. İşçilere işçi kimlik kartı bile verilmiyor bu tür uygulamaların günümüze denk düşmeyeceğine inanarak mücadelemizi sürdüreceğiz.

SEBZE HALİ ESNAFI BELEDİYEDEN ŞİKAYETÇİ

Perakende meyve ve sebze satıcıları ikinci kez rusum kesilme olayıyla ilgili olarak görüşlerini şöyle dile getirdiler.

...sattığım malın yüzde 90'ını Iskenderun'dan getiriyorum, orada yüzde 3 rusumu ve yüzde 5 stopajı bizden alıyorlar. Malı hale getirdiğimiz an Adana belediyesi'de bizden yüzde 3 rusum yüzde 8 stopaj kesiyor. Biz böylece yüzde 10 stopaj yüzde 6 da rusum ödüyoruz. Adana'nın dışında hiç bir ilde bu uygulama yoktur, neden böyle yapıyorlar anlamıyorum.

Biz rusumun kesilmesine karşı değiliz ama iki defada alınmasına karşıyız. Gereken yerlere baş vuracağız 250 esnafı zor durumda bırakmaya kimsenin hakkı yoktur.

...Bu güne kadar böyle bir olayla karşılaşmadım bizi zarara sokmak için bu yolu seçtiler zaten belediye başkanı yardımcısı Mehmet Ali Dağtaş bizleri sevmez. Bizim zarar etmemiz için elinden geleni yapar. Bu uygulamada onun başının altından çıkmıştır. Bu güne kadar sustuk bundan sonra susmayacağız bizde kendi mücadelemizi vereceğiz.

İşsizlik son altı yılda neden hızla arttı?

İşsizlik Türkiye'nin evvel eski büyük sorunudur. Bu da dogal. Çünkü Türkiye'de egemen sistem kapitalizmdir. Türkiye'deki kapitalizm üstelik gelişmiş bir kapitalizm de değil, emperyalizme bağımlı geri bir kapitalizmdir. Ülke ekonomisi bu yolla, taşıdığı potansiyellere karşın alabileceği yolun pek azını alabilmiş, çarpık bir gelişmeyle ne kadar büyüyebilirse o kadar büyüyebilmiştir.

İşte bu nedenle Türkiye'de işşizlik sorununun kaynağı da geri ve bağımlı kapitalizmdir. Bu sistem bunca yıldır kör topal düşe kalka her gün biraz daha emperyalizme bağımlı **kılarak**, bunalımların yükünü hep işçilerin emekçi halkın sırtına yıkarak bugüne geldi.

1980 den bu yana işsizlik neden arttı?

24 Ocak politikası, uluslararası adıyla monetarizm yalnız Türkiye'de değil, pek çok ülkede uygulanıyor. Bu ülkelerin tümünde de hep aynı sonucu veriyor. Bu politika savunucularının iddialarına bakılırsa, enflasyonun tek **"çağdaş"** tedavi yöntemidir. Ama nasıl bir tedavi? İşsizlikle ve düşük ücretlerle halkın yoksulluğunu artırarak tedavi. 24 ocakçılara bakılırsa enflasyonun nedeni yüksek ücretler ve gelirlerdir, verimsiz kamu harcamalarıdır. Kaynaklar bu kesimlerden alınıp özel kesime aktarılırsa enflasyon da şıp diye duracaktır. Özel teşebbüs kaynakları yatırımlarda kullanacak, sonuçta, günün birinde işsizlik sorunu da çözülecektir. Bu yöntem tıpkı Nasreddin Hoca'nın çalıya çırpıya takılacak keçi koyun yünüyle borç ödeme yöntemine benziyor. İşte 1980 den bu yana işsizliği hızla artıran politikanın mantığı böyledir. Bu ekonomik politika işsizlik üreten bir ekonomik politikadır. Üstelik de altı yıllık uygulama enflasyonu durdurma hedefine ulaşılamadığını zaten asıl hedefin de bu olmadığını gösterdi.

Soruyu bir kez daha soralım. 1980 den bu yana uygulanan 24 Ocak politikası işsizliği neden hızlandırdı?

İşte sorunun gözle görülür somut yanıtları:

İşsizlik sanayileşmeden vazgeçildiği, yatırımlar durdurulduğu için arttı. Özel sektör, 24 Ocak politikası gereği, onun yönlendirmeleriyle, ithalat ihracat, genel olarak ticaret alanında teşviklerle, vergi indirimleriyle, vergi iadeleriyle, döviz alış verişinden elde edilen yüksek kazaçlarla, rantlarla kasa doldurmaya başladı. Işçi ücretlerinin enflasyonun yarı yarıya altında belirlendiği koşullarda karlar büyük ölçüde arttığından parababaları kapasite artırmaya ya da yeni yatırım yapmaya neden yanaşacaklardı. ki? Öte yandan kamu yatırımları da uluslararası emperyalist kuruluşların emriyle, tasfiye amacına uygun olarak durduruldu.

İşsizlik düşük kapasite kullanımı giderilemediği için arttı. 1980 öncesi kapasite düşüklüğünün nedenlerinin başında enerji yetersizliği ve hammadde sıkıntısı geliyordu. 1983 te parababaları kapasite kullanımını gidermek yerine düşük kapasiteye neden olarak gösterdikleri kalemleri değiştirmeyi yeğlediler. Bu kez kredi kullanımında zorluklar ve talep yetersizliği nedenlerin başına geçti. Her iki neden de 24 ocağın doğrudan sonucu değil mi? Anlaşıldı. ki, 24 Ocak politikası kapasite kullanımında yükselme iyileşme sağlayamaz. Bu yoldan işsizliğin durdurulmasına katkıda bulunmayı, artışın bir ölçüde yavaşlamasını sağlayamaz.

İşsizlik 24 Ocak politikaları ile tarım yıkıma uğratıldığı köyden kente göç arttığı için yükseldi. Köyden kente göç eden insan sayısı son üç yılda 5.5 milyona yükseldi. Uygulanan düşük taban fiyatları, gübre mazot fiyatlarına yapılan olağanüstü zamlar üretici köylüleri topraklarını elden çıkarmaya itti. Geçen altı yılın sonunda, 1980 de **"tahıl ambarı olacağız, tahıl Türkiye için altın, petrol değerindedir"** diyenler buğday ithal etmeye başladılar.

İşsizlik işten atmalar hızlandığı için, işçilerin işgüvenliğine yeni yeni darbeler vurulduğu için arttı. 1980 öncesi patronlar, yüksek ücretli işçiden kurtulmak, kıdem tazminatlarının büyümesini önlemek, sendikalaşmayı baltalamak için işçi çıkartmak isterlerdi. 1980 sonrasında sendikal hakları yokeden baskıya zora dayanan uygulamalar, bu amaçlarda patronların ellerini kollarını serbest bıraktı. Aynı zamanda üretim dışında daha kârlı alanların ortaya çıkması, işçileri daha fazla sömürme olanaklarının artması, daha az işçiyle daha fazla kar elde etmenin olanaklı hale gelmesi işten çıkartmaların yığınsallaşmasına yol açtı.

İşsizliğin 12 Eylülden sonra hızla artmasının nedenleri özetle bunlardır. Tüm bunlar 24 Ocak politikası ve bu politikaya güç veren zorbalık altedilmedikçe işsizliğe karşı savaştan başarı kazanmanın olanaklı olmayacağını gösteriyor. İşçi sınıfının yeni bir anayasa için sesini yükseltmesinin nedenlerinden birisi işte budur.

İş ve İşçi Bulma Kurumu'na başvuranlar ve yerleştirme oranı

Yıllar	Başvuru	İşe yerleştirme	İşe yerleştirme (% olarak)
1980	504.780	163.426	32,4
1981	618.137	161.048	26,1
1982	639.142	151.278	23,7
1983	648.837	158.042	24,4
1984	683.777	178.018	26,0

İşten çıkartmalara karşı savaş işsizliğe karşı savaştan ayrılmaz

Yığınsal işçi çıkarmalar kapitalist sömürünün daha da artırılmasının en önemli bir aracı haline geldi. Işbirlikçi tekeller kârlarını, bir sendikanın raporunda belirtildiği gibi "artan üretken kapasitenin ve üretkenliğin değil, artan vurgunun ve **emekçilerin daha fazla ezilmesi"** sonucunda elde ediyorlar. Bugün bir avuç vurguncu tekel, toplu işçi çıkartarak, bunların yerine daha düşük ücretle, asgari ücretin de altındaki **"mini ücretle"** çalışacak işçi alıyorlar. Sömürü ve kârlarını böyle artırıyorlar.

Kapitalist sömürü ve kârın artırılmasının bir başka yöntemi de işten çıkarma tehdidi altında işçilerin daha fazla çalışmaya zorlanmasıdır. 4 milyonu aşkın işsizin bulunduğu ülkemizde KIT'lere kadrolu işçi alınmıyor. **"Sözleşmeli personel"** olarak işe alınanlar ve mevcut işçiler günde 10-12 saat çalışmaya zorlanıyorlar. Işbirlikçi tekellerin sözcüleri, hafta tatillerinin bile kaldırılmasını **"ihracat için ucuz işgücü sağlanması gerektiğini"** pervasızca ileri sürebiliyorlar.

İşten çıkarmalar, işçilerin sendikal çalışma yapmalarının, sendikal hakları için mücadele vermelerinin önüne bir tehdit aracı olarak dikiliyor. Patronlar açıkça **"amirlerinize çok çalışıp yorulduğunuzu söylemeyin. Çok çalışıp yorulmayan birini bulabiliriz."** diyorlar. **"Ücretinize zam istemeyin, sizin işinizi daha düşük ücretle yapacak milyonlarca işsizin olduğunu unutmayın"** türünden kaba tehditlerini **"öğüt"** adı altında öne sürüyorlar. İşten çıkarılma tehdidi altındaki işçiler, **"kaybedilen haklarını geri alabilmek için nasıl mücadele edecekleri"** sorunuyla değil de, **"yarın işten atılıp atılmayacakları"** sorunuyla karşı karşıya bırakılıyor.

Bütün bunlar işten çıkarmalara karşı sendikaların etkili bir savaş yürütmelerinin zorunlu olduğunu, işten atmalara karşı mücadelenin, sendikal hareketin gündeminin başında yeraldığını gösteriyor. Işten atmalar durdurulmalıdır, durdurulabilir. Bu amaca nasıl ulaşılabilir?

İlk olarak işçilerin, işyerlerinde işten çıkarmalara karşı proleter dayanışmayı güçlendirmeleri, bir tek arkadaşlarının bile atılmak istenmesi durumunda topluca tepki göstermeleri, direnmeleri büyük önem taşımaktadır. **"Bugün arkadaşıma, yarın bana"** sözü unutulmadan, patronu cesaretlendirecek en küçük bir kararsızlığa izin verilmeden mücadele edilirse başarı sağlama olanağı yaratılabilir.

İşçiler, toplu işten çıkarma tehlikesi doğduğunda, sendikalarıyla birlikte hareket ederek, bütünleşerek, onları uyararak, saldırıyı ortak bir direnişle püskürtebilirler.

Toplu sözleşmelerde işten çıkarmalara karşı güvence sağlanacak maddeleri patronlara kabul ettirmek için gösterilecek çabalar da sendikalar açısından önemli bir noktadır. Ancak bunu sağlamanın koşulu da, kararlı olmak, işçilerin güçlü desteğini arkasına almaktır. Hatırlarsak, geçen yıl içinde Birleşik Alman İlaç Fabrikası işçileri, sendikalarıyla birlikte kararlı bir mücadele yürüterek, işten çıkarmaları engelleyecek hükümleri toplu sözleşmeye koydurmuşlardı. Bu somut bir örnektir.

Sendikalar ayrıca işten çıkartılan işçilerin örgütlülüklerini koruyabilmek amacıyla, onların sendika üyeliklerinin sürmesini sağlayabilirler. İşten atılan işçinin yerine başka birinin alınmaması konusunda ısrarlı olabilirler.

Büyük bir işsiz kitlesinin varlığı gözönünde tutularak, işbirlikçi tekellerin, çalışanlarla işsizleri birbirine düşürme girişimlerinin taşıdığı tehlikeyi görmek gerekiyor. Bu girişim çalışanı ve işsiziyle işçi sınıfının bir bütün olarak mücadelesini zayıflatıcı bir amaç taşıyor. Bunun için sendikalar, işsizlerin sorunlarına sahip çıkmak, onların örgütlenerek hakları için mücadele etmelerine destek olmak zorundadır. Sendikaların tek görevinin üyelerinin çıkarlarını savunmak olmadığını, günümüzde aklı başında bir çok sendikacı da dile getirmektedir.

İşten çıkarmaların durdurulması ve yasaklanması mücadelesi, milyonlarca işsiz için yeni işyerlerinin açılması mücadelesinden, uygulanan ekonomik yıkım politikasına karşı mücadeleden ayrılmaz. Çalışanıyla, işsiziyle tüm işçilerin emekçilerin ana hedefi demokrasiyi kazanma yolunda, insanların en temel hakkı olan "çalışma hakkını" gaspeden faşist diktatörlüğün Özal hükümetine karşı, mücadeleyi yükseltmektir.

Silah üretimi işsizliği artırıyor

ABD'de 1 milyar doların istihdamın değişik alanlarında yaratacağı işyeri sayısı: (1974 yılında yapılan 1972 verileri kullanılan bir araştırmaya göre)

Askeri alan (Savunma Bakanlığı personeli dışındaki siviller)	35.000
Eğitim	
öğretmenler	100.000
okul yapımı	49.000
Kamu sağlığı	
Hemşire (eğitim sistemleri dahil)	77.000
Hastane yapımı	56.000
Konut	
Kamu	75.889
Özel	66.455
Çevre koruma	75.687
Öteki alanlar	
Hızlandırılmış bayındırlık işleri	87.500
Sosyal hizmetler	132.000

ILO'ya göre sanayileşmiş ülkelerde 1980-1987 yılları arasında 60 milyon kişiye yeni iş alanı açılması gerekiyor. Emperyalist çevreler, uluslararası silah tekelleri askeri sanayi kompleksi temsilcileri, yeni iş alanı yaratmakta alternatif bir çözüm yolu olarak silah üretimini ortaya atıyorlar. Onlara göre silah üretimi büyüme ve işyeri sağlıyor. Oysa silah üretimi gerek araştırma ve geliştirme harcamalarının yüksekliği, gerekse sermaye yoğunluğu bakımından barışcı amaçlarla kurulacak insanlığın gereksinimlerine hizmet edecek alanlardan daha az işyeri sağlıyor. Örneğin, Federal Almanya'da sivil sanayideki yatırımlar silah sanayindeki aynı miktar yatırımlardan % 49,4 oranında daha fazla iş olanağı sağlıyor. Yukarıdaki tablo benzer bir karşılaştırmayı ABD için yapma olanağı veriyor. Sorun gelişmekte olan ülkeler için tartışıldığında farklar daha da büyüyor. Çünkü gelişmekte olan ülkelerde sözkonusu olan montajcılıktır ve montajcılık her zaman daha az sayıda iş olanağı yaratıyor.

Somut gerçek şöyledir. Silah yapımındaki artış potansiyel istihdamı azaltıcı bir işlev görüyor. Çünkü silah üretimi ekonomiyi üretken alanlar için harcanabilecek kaynaklardan yoksun bırakıyor. Böylece ekonomik gelişmeyi yavaşlatıyor. Amerikalı uzmanların hesaplarına göre, kaynakların silahlanma alanında kullanılmasıyla her yıl ortalama 907 bin kişilik iş yeri kaybediliyor. 1981 yılında ABD'de savunma harcamaları için bütçeden 154 milyar dolar ayrıldı. Bu toplam 1,5 milyon kişinin işsiz kalmasına neden oldu. Bu yıl ABD bütçesinden ayrılan pay 313 milyar dolardır.

E. HAVİN (TKSP)

EVREN BİR KURTARICI DEĞİL, HALK VE DEMOKRASİ DÜŞMANIDIR

Bay Evren 12 Eylül darbesi ile vatanı ve milleti kurtardığı iddiasındadır. O, özgürlük ve demokrasi isteyenlere, bugünkü baskı, terör, zorbalık rejimini eleştirenlere, **"12 Eylül öncesine dönmek mi istiyorsunuz?"** diye çıkışıyor. Kitlelere, sık sık, 12 Eylül öncesi terör ortamını hatırlatıyor.

Ancak Bay Evren ve yandaşları iki şeyi kitlelerin dikkatinden saklamaya büyük özen ve çaba gösteriyorlar. Bunlardan biri, 12 Eylül öncesinde teröre yol açan nedenler, terörü kimin besleyip kışkırttığı; ikincisi ise bugün halkın üstünde, 12 Eylül öncesini kat kat aşan bir devlet terörünün varolduğu.

Bay Evren ve yandaşları, 12 Eylül öncesi **"sağ-sol"** çatışmalarını, demokratik hak ve özgürlüklerin bir kusuru gibi gösteriyorlar. Oysa 12 Eylül öncesinde ortaya çıkan kargaşa ve terörün asıl nedeni demokrasinin varlığı değil, yokluğu idi. O zaman da demokrasinin ancak bir karikatürü vardı.

Sözde çok partili yaşama geçildiği günden bu yana da, egemen sınıflar işçilere, öteki emekçi halk kesimlerine örgütlenme hakkı tanımadılar. Emekçilerden yana ortaya çıkan örgütler her keresinde büyük baskılarla karşılaştılar ve kısa ömürlü oldular. Işçi sınıfının temsilcileri yakalarını zindandan, işkenceden kurtaramadılar.

Iktidarı elde tutan burjuva ve büyük toprak sahipleri iktidarı aynı baskıları Kürt halkına da uyguladı. Kürt halkı ulusal zulme karşı sesini her çıkardığında, örgütlenmeye çalıştığında zindanla, zulümle, sürgün ve kırımla karşılaştı.

Düşünce ve basın özgürlüğü hiç bir dönemde emekçiler için, ezilen Kürt halkı için varolmadı. Onlar bu hak ve özgürlükleri aslan ağzından koparmaya çalıştılar.

12 Mart öncesinde de, 12 Eylül öncesinde de durum buydu. Anayasadaki yasaklamalar, ceza yasasındaki ve diğer yasalardaki binbir hüküm, polis ve jandarma baskısı, zindan tehdidi yetmeyince, faşist milisler örgütlenip devreye sokuldu. Onların yanısıra Kontr-Gerilla ve benzerleri örgütlendi; okullar, mahalleler, 1 Mayıs alanları bunlar eliyle kana boyandı. MIT'ten emir alan provakatörler ortamı kızıştırdı. Ve Evren Cuntası işte bu terör kaldırımına basarak iktidara geldi. Bütün bunlar açık değil mi?

12 Eylül öncesi terörünü bir **"sağ-sol çatışması"** gibi göstermek veya **"bölücülerin ve komünistlerin devleti yıkmak için yarattıkları eylemler"** saymak işte bu nedenle bir yalandır, bir sahtekarlıktır. Bu terörün sorumluları, besleyicileri ve kışkırtıcıları, halka özgürlük ve demokrasi tanımaya asla razı olmayan egemen sınıflardı; onların gizli açık örgütleriydi. Terörün perde arkasında ABD emperyalistleri, yerli tekeller, CIA, MIT, Kontr-Gerilla ve öteki faşist beslemeler vardı. Bunların içinde bizzat Evren ve tayfası vardı.

Evren ve tayfasının yaptıkları ise ortada. Onlar, Şah'ın gidişi üzerine Iran'daki ABD üslerini, dinleme tesislerini Türkiye Kürdistanı'na taşıdılar. Tekeller semirirken işçiler ve öteki emekçi halk kesimleri tam bir açlığa itildi. Halk beşbuçuk yıldır Evren-Özal çetesinden **aman** diyor. Ülke boydanboya bir zindana, bir işkencehaneye dönüştü.

Işte Evren-Özal çetesinin kurtarıcılığı bu türdendir. Evren bir vatan kurtarıcısı değil, bir ABD uşağı, para babalarının bekçisi, halk ve demokrasi düşmanıdır. Süngü zoruyla kendisini **"devlet başkanı"** ilan etmiş bir haramidir.

Özgürlüğe ve demokrasiye giden yolu açmak için öncelikle Evren-Özal çetesinden kurtulmak, onlardan halka karşı işledikleri sovgunun, zulüm ve işkencelerin hesabını sormak gerekir. Süngü zoruyla halka dayatılan generallerin anayasasından kurtulmak gerekir.

Elbet bu da yetmez. Ülkede işçi sınıfı ve Kürt halkı özgürce örgütlenemediği, kendi çıkarlarını savunan politik örgütler kuramadığı, düşünce ve basın özgürlüğü önündeki binbir engel kaldırılmadığı sürece ortaya yine demokrasi değil, onun bir karikatürü çıkacaktır. Kitleler bir kez daha aldatılacak ve eski oyun tekrarlanacaktır.

Demokrasi yolundaki ileri adımlar ise ancak Kürt ve Türk halklarının emekçi yığınlarının, devrimci ve demokratik güçlerinin büyük enerji, çaba ve özveri isteyen mücadelesiyle atılabilir. Faşist rejimin çürüdüğü, Evren-Özal çetesinin yalan ve demagojilarinin artık para etmediği, özgürlük ve demokrasi istemlerinin yükseldiği bu aşamada bize düşen, kitlelere çıkış yolunu göstermek, onların enerjisini harekete geçirmektir.

Hüseyin HASANÇEBİ (TSİP)

MİTİNG VE " DİYALOG "

Hiç bir zaman başka türlü olmamıştır, ama bugün çok daha böyledir: Olayların kendini yüze vuruş biçimleri kadar, yüzeye yansımayan özlerini de görebilmek, değil uzak görüşlülük, bir adım ilerisini seçebilmek bakımından da son derece önemlidir. Pek bilinen bu doğrunun pratik hayatta uygulanmasını engelleyen başlıca faktörler, politik dargörüşlülük, pragmatizm, acalecilik ve umutsuzluğun yine pek bilinen türevleridir.

Türk-İş mitingi –İzmir'de– yapıldı. Mitingin niceliksel ölçüleri, işçi sınıfı tarafından değil, mitingin içinde yapıldığı koşullar tarafından belirlendi. Başarısızlık varsa, işçi sınıfının değildir. Ama, mitingin bizatihi kendisi, bütün elverişsiz koşullara, tehditlere, hatta Türk-İş yönetiminin bile katıldığı çok yönlü engelleme çabalarına rağmen, bir polis cehenneminde ve provakasyon tehdidi altında, büyük bir yığınsallıkla yapılabildiyse, bu başarıdır ve işçi sınıfına aittir.

Mitingi Türk-İş yönetiminin değil, işçi sınıfının gerçekleştirdiği görmek için falcı olmaya hiç gerek yoktur; fakat bu basit gerçeğin bile gözden kaçtığı, politikada puan ve zaman kaybına yol açtığı da bir vakıadır.

22 Aralık 1985 tarihinden başlayalım. Ankara'da, Türk-İş'in "tabana danışma toplantılarından" birinde, "taban" bile olmayıp yönetimin taşra uzantılarını oluşturan iki bin sendikacı, yönetime hiç "danışmadan", genel grev talebinde bulundular. "Hükümetle diyalog" politikasının terkedilmesini, işçi sınıfının gücüne dönülmesini istediler. Bu durum yönetimi "çare" aramaya itti. İzmir mitingi bu aranışın bir ürünü olarak ortaya çıktı.

İzmir Mitingi'nin bu açıdan ikili bir yönü var. Birincisi, Türk-İş yönetiminin rejimle uzlaşmayı esas alan stratejik doğrultusunda herhangi bir sapmanın olmayışı, mitingi, hükümetle "ikili diyaloglar" yerine, "yüzbinlerli diyaloglar" olarak görmesi ve kotarmasıdır. Yönetime göre top, bugüne kadar diyalogdan kaçınan hükümete atılmıştır. Şimdi düşünme sırası hükümettedir. Şevket Yılmaz'a göre, bir başka başarı daha elde edilmiş, "Türkiye'de demokrasi bulunduğu", bu miting aracılığıyla ve bizzat işçilerin kendisine tescil ettirilmiştir.

Halbuki, Türk-İş yönetiminin görmek ve göstermek istediğinin aksine, miting Türkiye'de "demokrasinin bulunduğunu" değil, işçi sınıfındaki demokrasi özleminin yoğunluğunu ve engellenemez nitelikteki yükselme eğilimini kanıtlamıştır. İşçi sınıfı, Türk-İş yönetiminin "anladığı" manada bir miting yapmamış, sadece kendi sınıfsal çıkarlarını ve amaçlarını, belki şimdilik kendi sınıf siyasetinden ve ideolojisinden bağımsız olarak, ama her halükarda Şevket Yılmaz takımından, mitinge "sempatileriyle" katılıp kendilerine pay çıkarmaya çalışanlardan da bağımsız olarak ortaya koymuştur.

SOL güçleri yakından ilgilendiren de, İzmir Mitingi'nin bu nesnel ve işçilere ait olan yönüdür. Şevket Yılmaz yönetimini burjuvazi işçi hareketinin militanlaşmasının ve rejime karşı aktifleşmesinin önünde bir "sigorta" olarak görmektedir. Dolayısıyla aynı olgu, işçi hareketinin kendi tabiatı ve SOL güçlerin güncel siyasi demokrasi hedefleri yönünden bir "engel" teşkil etmektedir. Bu "engelin" İzmir mitingiyle aşıldığını, veya bütün faktörler bugünkü gibi kalsa bile yakın zamanda aşılacağını sanmak, zararlı bir iyimserliktir. SOL'un BİRLİK'te gücünü işçi hareketine ilişkin gelişmelerin bu yönüne yansıtabilmek; bundan sonraki her işçi eyleminde mümkün olan en geniş dilimi omuzlarında taşıyabilmek; her adımı bir öncekinden daha "nitelikli" kılabilmek koşuluyla iyimser olmakta sakınca yoktur.

"Diyalog" çerçevesi içinde kalan işçi eylemlerine "politika bulaşması" ihtimalinden dolayı rejimin duyduğu tedirginliği Türk-İş yönetimi de paylaşmaktadır. Demek ki SOL'un görevi, mümkün olduğu ölçüde geniş olarak işçi eylemlerine "bulaşıp" rejimin tedirginliğini ve işçilerin kendilerine olan güvenini artırmaktır.

● Samsun'da bir genç, Jandarma Karakolu'nun 3. katından düşüp öldü

İşkence suçunun hesabı faşist diktatörlükten sorulacaktır

12 Eylül rejiminin işkenceleri, cinayetleri, kanıtları, tanıkları, cesetleriyle tüyler ürpertici bir şekilde gözler önündeyken, diktatör Evren ve başbakanı Özal aynı günlerde, biri Erzincan'da, biri Ingiltere'de **"işkence yoktur"** dedi. Işkence olaylarıyla alay edebilecek kadar aşağılaşabilen Özal, meclise getirilen işkence olaylarının, işkenceci polisin itiraflarının hayal ürünü olduğunu iddia etti.

Aynı günlerde sıkıyönetim mensupları ve emniyet müdürlüklerinin **"intihar etti, eceliyle öldü, kaçarken vuruldu"** şeklindeki açıklamalarının yalan olduğunu kanıtlayan yeni işkence olayları açığa çıktı. Bunlardan biri 1981-1984 yılları arasında Diyarbakır cezaevinde 32 tutuklunun yakılarak ve işkence edilerek öldürülmesi olayıydı. Bu cinayetlerle ilgili olarak askeri savcının **"ölümlerin normal ya da eceliyle ölüm"** olduğunu öne sürmesine karşın, **"eceliyle"** öldüğü öne sürülen Ali Sarıbal'ın ağabeyi, kardeşinin işkenceyle öldürüldüğünü ve Sarıbal'ı döverek ölümüne sebebiyet veren emniyet görevlilerinden yedisinin hapis cezalarına çarptırıldığını açıkladı.

Yine aynı günlerde Samsun'da da bir **"intihar"** olayı daha aydınlığa kavuştu. Yaşar Durmaz adlı üniversite öğrencisi bir gencin dövülerek öldürüldükten sonra jandarma karakolunun damından atılarak ölüme intihar süsü verildiği ortaya çıktı. Samsun valisi bu cinayeti örtbas etmeye çalışarak **"işkence yoktur, adam tesadüfen gitmiş oradan kendini atmıştır"** diyordu. Eğer sıkıyönetim mensuplarının, Amerikalara eğitimlere gönderilen emniyet mensuplarının açıklamalarına bakacak olursak, son beş yıldır **"intihar etmek"** için emniyet müdürlüklerinin üst katlarını, karakolların damlarını, nezarethaneleri **"seçen"** yurttaşlarımızın sayısı hiç de az değildir! Sıddık Bilgin adlı öğretmenin nasıl amansızca işkenceden geçirildiği nasıl sorgusuz sualsiz katledildiği kanıtları, tanıklarıyla ortaya konmuşken, işkenceci polis Caner'in, bizzat kendi yaptığı işkencelerle ilgili açıklamaları ortadayken, diktatörlüğün, sıkıyönetim ve emniyet mensuplarının, ölümlerle ilgili böylesi açıklamalarına kim inanabilir?

Yapılan kamuoyu araştırmaları göstermektedir ki, diktatörlüğün ağır sansürüne karşın Türk ve Kürt yurtseverlerin işkence tezgahlarında nasıl öldürüldükleri, zindanlarda nasıl yakıldıkları, nasıl gizlice gömüldüklerini bilmeyen, buna tepki duymayan artık kalmamıştır. Adana Cezaevi'ndeki yurtseverlerin işkence ve kötü uygulamalara karşı 29 Ocak günü başlattıkları açlık grevi, ailelerinin Adana valiliği önünde işkenceleri protesto etmeleri, parlamento içindeki ve dışındaki diktatörlük karşıtı unsurların, demokrasi isteyen aydınların, gazetecilerin konuyu sürekli gündemde tutmaları, işkencelere karşı gelişen hareket Evren diktatörlüğünü iyiden iyiye köşeye sıkıştırmaktadır.

Şimdi Evren ve Ozal canhıraş bir şekilde **"işkence yoktur"** diye bağırmanın cinayetleri örtmeye yetmediğini görüp, öteden beri olduğu gibi bu kanlı gerçeğin sorumluluğunu günah keçisi gibi bir kaç polisin sırtına yıkarak, kendilerini sıyırmaya, getirdikleri rejimi aklamaya çalışıyorlar. Özal; **"eğer tek tük olaylar varsa, bunlar çok sayıda artan güvenlik kuvvetlerinin arasında belki tecrübesiz kişilerin bulunmasından kaynaklanmış olabilir"** diyor. Peki bu **"tecrübesiz"** kişileri polis yapan kim? Yeni polis yasasıyla bunlar olağanüstü yetkilerle donatan kim? Bu polislere işkence odalarını, aletlerini sağlayan kim? Herhalde bu polisler işkence aletlerini kendi maaşlarıyla almıyorlar.

Öte andan Evren Erzincan'da halka şöyle sesleniyordu: **"Hiçbir askeri yönetim kendi döneminde işkence yapanlar hakkında tahkikata geçmemiştir. Biz ise tahkikat yapıyoruz"** Evren'in bu sözleri sarfetmesinden çok kısa bir süre önce Içel'in Mut ilçesinde bir banka memurunun gözaltına alınma gerekçesini hatırlarsak, bu, diktatörlüğün neyi, kimi tahkik ettiğinin somut göstergesi olacaktır. Erganili banka memuru Recep Tüzel bu bölgedeki işkence ve terör olaylarını dile getirmesi üzerine doğudaki olayları kendine göre yorumladığı gerekçesiyle göz altına alınmıştı. Yürek taşıyan hiçbir yurttaş karakolların damından atılan, sorgusuz sualsiz kurşunlanan yurtseverlerin ölümünü, Özal'ın, diktatörlüğün yorumladığı şekilde **"normal ölüm"** ya da **"intihar"** diye yorumlayamaz elbette.

Işte bu olay somut göstermektedir ki, diktatörlük işkencecilerin değil, işkenceleri açıklayanların peşindedir. Tersi de beklenemezdi zaten. Çünkü işkence bugün diktatörlük rejiminin temel dayanaklarından biridir.

Işkence yıllardır Evren cuntası, Özal hükümetinin bilgisi, onayı, direktifi ile yapılmaktadır. Tüm karakollar, zindanlar, emniyet ve MIT merkezleri birer işkence yuvasıdır. Bunun için özel ekipler yetiştirilmiştir. Kürdistan'da ise komando birlikleri aynı görevi köylüleri toplu dayak ve işkenceden geçirerek sürdürmekteler. Bunun böyle olduğu işkenceler bir bir ortaya dökülürken sarfedilen sözlerle de ortaya konmuştur. Evren'inden, Özal'ına, içişleri bakanına kadar faşist çetenin her üyesi, işkenceleri açıklayan, kanıtlarıyla kamuoyuna duyuranları, işkencelerin durdurulmasını, sorumlularından hesap sorulmasını isteyenleri devleti felç etmeye çalışmakla suçladı. Evren-Özal yönetimi işkencelerin durmasının faşist devleti felç edeceğini böylece açıklayarak, rejimin işkence üzerinde, süngü, baskı ve zorbalık üzerinde oturduğunu itiraf etmektedir.

Terörü kışkırtarak iktidara oturmuş olan ve teröre, işkenceye dayanarak iktidarını sürdürmeye çalışan bu rejim hukuki açıdan, insan ve toplum vicdanı açısından gayri meşrudur. Bunun için işkencenin durdurulmasını isteyen, işkencenin insanlık dışı, demokrasi düşmanı bir uygulama olduğunda birleşen herkes, sınırsız ve koşulsuz bir genel af isteminde de, diktatörlüğü alaşağı etme savaşımında da birleşebilir ve birleşmelidir.

Evren-Özal takımının işledikleri bu insanlık dışı suçun hesabını halka vermekten kurtulamayacaklar, kimsenin yaptığı yanına kalmayacaktır!

Askeri işkence örgütü: Kontr-Gerilla

1967-71 yılları arasında Genelkurmay Özel Harp Dairesi (eski adıyla Seferberlik Tetkik Kurulu, yaygın bilinen adıyla Kontr-gerilla) Başkanlığı yapan emekli Tümgeneral Cihat Akyol'un "anı" ve suçlamaları Tercüman'da yayınlandı. Cihat Akyol, dört yıl sürdürdüğü bu göreve getirilmeden önce MIT Müsteşarlığı Istihbarat Başkanlığı yapmış, 1977 yılında ise Sivil Savunma Idaresi Başkanlığı'na atanmış. Yani C. Akyol, tam anlamıyla **"meslekten"** bir kontrgerillacı. Gerçi bu konuda nasıl bir özel eğitimden geçtiği sorusunu **"devletimizin güvenliği ve bekası açısından mahzurludur"** gerekçesiyle cevaplamıyor ama, bu işin uzmanı olduğu da çok açık.

C. Akyol, kendi deyişiyle **"Marksistlerin boy hedefi haline getirdikleri"** Özel Harp Dairesi'ni savunurken, önüne gelene saldırıyor. Küfür ve hakaretin bini bir para. O kadar ki, zamanın Genelkurmay Başkanı Semih Sancar ve işkenceci Faik Türün bile, bu paşa eskisinin hışmından kurtulamıyor; biri korkaklıkla, diğeri cahillikle suçlanıyor. Ecevit'ten H. Esat Işık'a kadar herkes, ya vatan haini, ya satılmış, ya yalancı, ya da komünistlerin tuzağına düşmüş gafil. Beyni yıkanmış hain Marksistler **"şerefli Türk ordusu"**na çamur atmak için Lenin'den aldıkları ilhamla, Komintern direktifleri doğrultusunda, yalan ve iftiraya dayalı bir kampanya açmışlar ve Cihat Akyol da aklı sıra ileri sürülen **"iddiaları"** çürütüyor! Ama ne çürütme!...

C. Akyol'un bir dediği diğerini tutmuyor. Sözgelimi, yazı dizisinin 7. bölümünde (31 Ocak 1986) bu **"azman"** paşa bir paragrafta söylediğini diğer paragrafta yalanlıyor. Önce 7 Aralık 1977'de Ankara Gazeteciler Cemiyeti salonunda yaptığı basın toplantısında söylediklerini aktarıyor: **"Benim Kontr-gerilla uzmanı olduğum iddiası, 4 yıl başkanlığını yapmaktan şeref duyduğum Genelkurmay Özel Harp Dairesi'nin görevinin yanlış bilinmesinden ileri gelmektedir. Nitekim (...) bir CHP milletvekili Özel Harp Dairesi'nin Kontr-gerilla olduğunu, büyük bir yanılgı içinde iddia etmiştir. Bahse konu dairenin görevi Kontr-gerilla olmayıp, resmi ve askeri bir hizmet olan Gayrı Nizami Harp'tir."** Cihat Akyol, bu demecindeki iddiasını bir kaç paragraf aşağıda yine kendisi yalanlıyor: **"Gayri Nizami Harp, yani Kontr-gerilla harbi"**... Yine, bu göreve atandıktan sonra **"yaptığımız incelemeler sonunda, dairenin görevini Gayri Nizami Harp olarak belirledik"** diyen kendisi. Özeti, Gayri Nizami Harp kavramı, kontrgerilla kavramıyla bir ve aynı şey. Doğrusu da bu. 1977'deki basın toplantısında kavramı çarpıtan ve açıkça yalan söyleyen, demek ki Cihat Akyol'un ta kendisi.

Bu yalancı pehlivan, şimdi meydanı boş bulmuş atıp tutuyor: Kontrgerilla yoktur. Neden? Çünkü resmi adı kontrgerilla olan bir kuruluş yoktur. Dolayısıyla **"kontrgerilla vardır"** diyenlerin hepsi hain, en azından cahildir. Özel Harp Dairesi Türk Silahlı Kuvvetleri'nin bir parçasıdır. Görevi, Gayri Nizami Harp faaliyetini yürütmektir. Bu faaliyete Ingilizcede kontrgerilla denir. Ama kontrgerilla örgüt adı değil, devletin bir faaliyet türüdür. Vs., vs... Hepsi bu. Demek ki **"hayali"** kontrgerillanın gerçek faaliyetlerini bizzat etinde, canında, tırnaklarının dibinde ve cinsel organlarında, zincirleriyle, copu, falakası ve kablolarıyla hisseden ve kulaklarıyla **"burası kontrgerilladır, burada kanun manun işlemez"** diye adıyla sanıyla duyan herkes yalancıdır. Değilmi ki, şerefli Türk ordusunun ifa ettiği bu kutsal vatan görevinin Türkçesini değil de Ingilizcesini söylemektedirler, o halde hepsi yalancı ve vatan hainidirler! Hepsi bir yerlerden aldıkları emirle ve sanki sözleşmişcesine, koro halinde şerefli Türk ordusuna iftira etmektedirler!

Bu **"fevkalâde"** mantığın yabancısı değiliz. Zaten Türkiye'de, işkence yoktur kötü muamele vardır, üs yoktur tesis vardır, cunta yoktur konsey vardır, zam yoktur fiyat ayarlaması vardır, paşa yoktur general vardır, kontrgerilla yoktur Özel Harp Dairesi vardır ve de rüşvetçi Şahinkaya'nın yaptırdığı yat değil, kayıktır! Aksini iddia edenler haindir ve bunların katli vacibtir.

Ya işkence, sabotaj, provakasyon, katliam? Hâşâ! Kontrgerilla **"azmanı"** paşamız mantık yoluyla çürütmeye devam ediyor: Türk ordusu Türk milletinin parçasıdır. O halde millete karşı böyle şeyler yapması düşünülemez. Peki kime karşı yapar? Düşmana. Düşman kaça ayrılır? Ikiye: Bir, dış düşman; iki, iç düşman. Iç düşman kime denir? Paşalar gibi düşünmeyene. Özel Harp Dairesi ne yapar? Iç ve dış düşmana karşı savaşır. Bu savaşta da her şey mübahtır!... Evet, paşa eskisinin söylediklerinden çıkan hiç abartmaksızın aynen bu.

Kontrgerilla kavramına **"kampanyayı yürütenlerce, kavram saptırması yapılarak, işkence ve cinayet tertipçiliği gibi yeni bir anlam"** verildiğini iddia eden C. Akyol, nedense yıllar önce yazdığı bir yazıdan hiç bahsetmiyor. C. Akyol'un, Silahlı Kuvvetler Dergisi'nde 1971 yılı mart ayında yayınlanan **"Gayri Nizami Kuvvetlere Karşı Harekât"** (yani kontrgerilla) başlıklı yazısında aynen şöyle deniyor:

"Halkı mukavemetçilerden ayırmak için sanki ayaklanma kuvvetleri yapıyormuş gibi müdahale kuvvetlerince zulme kadar varan haksız muamele örnekleri ile sahte operasyonlara başvurulması tavsiye edilir..."

Her şey apaçık ortada. Kontrgerillanın, paşaya göre hepsi de kanuni olan **"operasyonları"**, bundan daha iyi ifade edilse bile, daha iyi itiraf edilemezdi.

Devlet terörünün sınır tanımadığı ülke: Kürdistan

Kürt halkı, özgürlük mücadelesinin önündeki tüm engelleri aşacaktır...

Cunta döneminde Kürdistan'da yürütülen devlet terörü, Cumhuriyet tarihinde eşine az rastlanır düzeye vardı. Şimdiye kadar yaptıklarıyla yetinmeyen Evren-Özal çetesi, son dönemlerde yeni uygulamalar başlattılar. Sınır yöresinde 11 köy boşaltıldı. "Fiziki engel sistemi" diye adlandırılan uygulamayla, sınır boydan boya tel örgülerle, devriye yolu aydınlatma üniteleri, iz tarlaları ve gözetleme kuleleriyle donatılacak. Boşaltılan bu köylere Silahlı Kuvvetler ve MİT birimleri yerleştirilecek. (Tercüman, 11.2.1986) Daha önceleri Nusaybin merkezinde başlatılan bu uygulama, giderek tüm İran-Irak-Türkiye sınırı boyunca yaygınlaştırılacak. Böylelikle cunta, Kürdistan'ın parçaları arasındaki ilişkileri kesmek, etkileşmeyi önlemek istiyor. Cumhuriyet'in kuruluşundan beri iktidarlar için sürekli "hassas" olan Kürdistan'ın bu illeri, bugün de "hassas"lığını koruyor. Bunun içindir ki, bu "hassas" illerde sıkıyönetim mevcut. Zaten diğer illerde ise, sıkıyönetimden pek farkı olmayan "Olağanüstü Hal Uygulaması" sürüyor.

Kürt halkına ve onun ulusal demokratik mücadelesine düşmanlıkları Evren-Özal diktatörlüğünü öyle bir noktaya getirmiş ki, daha önce tüm Türkiye'de ilerici, demokrat, yurtsever güçlere karşı eylemler yürütecek olan "Terörle Mücadele ve Harekât Dairesi Başkanlığı" ile yetinmeyip, sadece "Doğu" illerinde faaliyet gösterecek "Özel Harekât Grupları" adlı yeni bir tim oluşturuldu. Bu "tim"lerin neler yapacağı, kime karşı mücadele edeceği ayan beyan bir şey.. Hedef Kürt halkı ve onun ilerici güçleri.

Zoraki assimilasyonun bir ürünü olarak, yıllardan beridir Kürdistan'da kurulmuş olan Yatılı Bölge Okulları, Türk burjuvazisinin istemlerine yeterli derecede cevap vermemiş olacak ki, son dönemde Milli Eğitim Bakanlığı'nın talebi üzerine Genel Kurmay Başkanlığı tarafından görevlendirilen binbaşı ve yarbay rütbeli gönüllü muvazzaf subaylar bu okullarda müdür olarak görev yapacaklar. Şimdilik Diyarbakır, Erzurum, Mardin, Siirt, Urfa, Tunceli ve Van'a bağlı 23 okulda yürütülecek bu uygulamanın diğer yerler için de yapılacağına şüphe yok.. Böylelikle ırkçı-şoven düşüncelerin yanı sıra, küçük yaştaki insanlara "Türk ordusunun kahramanlıkları" anlatılır. Kışla disipliniyle "eğitim"leri sağlanır. Böylelikle büyüdüklerinde "bölücü, komünist" düşüncelere saplanmamış olur; emirlere itaat etmesini öğrenirler.

Faşist cunta ve kukla hükümeti, bir taraftan teröre, işkenceye dayanarak iktidarını sürdürmeye çabalarken, diğer taraftan da güdümündeki burjuva basın-yayın organlarıyla, kurduğu "araştırma enstitüleri"yle, ırkçı, faşist "yazar"larıyla Kürt halkının varlığını inkara; Kürtlerin Türk boylarından olduğunu, Kürt diye bir halkın olmadığını kitapçıklar çıkartarak "ispat' lamaya çalışıyor. Yurt içiyle sınırlı tutmayıp, bunları, yurt dışındaki bilimsel çalışma yürüten kuruluşlara, örgütlere ve ilerici kişilere gönderiyorlar. Özellikle bu kuruluşlardan - örneğin Erivan Üniversitesi'nden- konu ile ilgili düşünce isteniyor. Sormak lazım bu baylara: Mademki Kürt diye bir halk, Kürdistan diye bir ülke yok, "olmayan"bir şeyin peşine neden bu kadar düşüyorsunuz? "Olmayan" birşeyi neden ispatlamaya çalışıyorsunuz? Neden 60 yıldır Kürtlerin Türk olduğunu ispatlaya ispatlaya bir türlü bitiremiyorsunuz? Çabaladıkça batıyorsunuz. Battıkça da rezilleşiyorsunuz...

Sosyalist Bulgaristan'a NATO'nun, CİA'nin direktifleri doğrultusunda çamurlar atıp, "Türk azınlığın isimlerinin değiştirildiğini, baskı uygulandığını"binbir yalanla yaymaya çalışıyorsunuz. İnsan haklarının bu ülkede çiğnendiğinden dem vuruyorsunuz. Sormazlar mı insana; 5 yıldır Türkiye ve Türkiye Kürdistanı'nda insan haklarının küçük bir zerresinden bahsetmek mümkün mü? Kürtlerin kendi çocuklarına ana dillerinde isim vermelerini engelleyen sizler değil misiniz? Konsolosluklara isim listeleri göndererek (ki bunların çoğu da Türkçe olmayıp Arapçadır) bu listeler dışında isimlerin kabul edilmemesini, sizler değil de başkaları mı istiyor? Başkalarına çamur atacağınıza, dönüp kendinize bakın.. Irkçılık, sömürü düzeninin bir ürünüdür, sosyalizmin değil... Irkçılığı siz yapıyorsunuz, başkaları değil...

Latin Amerika'yı Geride Bırakan Bir Ülke

Cunta'nın cezaevlerinde yaptıkları ise insanlık adına utanç verici bir şey. Geçtiğimiz günlerde Diyarbakır cezaevinde işkence sonucu yaşamlarını yitiren 32 yurtseverin

Devamı 7. sayfada

Terora Dewletê ku tu Sinora nas nake: KURDISTAN

Gelê Kurd hemberê hemû astengên ku lı ber têkoşina azadiyê ne, wê serkeve

Bêdengiya mıriyan, ku lı Tırkiyê û Kurdıstana Tırkiyê jı aliyê cuntayê bı darê zorê peyda bûye, hêdi-hêdi belav dıbe Kırınên rûreş a rejima faşist yek bı yek eşkere dıbe, ew tıştên ku jı 5 salan vırda qedexe nın, ew tıştên ku heta nıha nehat axıftın, an ji nehate nıvisandın, iro lı dıji êrış û pêşilıgırtına Evren û Özal yek bı yek tê nıvisandın, tê gotın.

Terora cuntayê ku lı Kurdıstanê tê ajotın, gıhişte menzilê heri bılınd dı diroka komarê (cumhuriyet) da. 11 gundên lı dorberê sinoran bı zorê hate valakırın. Ev kırınên ku bı "sistema pêşilêgırtına fiziki" tê navkırın, lı seranseri sinorên Kurdıstanê hate avakırın; jı bo vê têl hate kışandın, rêyên devriyan, sistema ronikırınê, zeviyên rêç ajotınê û kuleyên nişangeh-durbuni pêk anin. Şuna gundiyan hêzên leşkeri û endamên istixbaratê (MİT) wê ci bın Bı vi tehri ew dıxwazın, ku dan û stendına hemû perçeyên Kurdıstanê bê bırin.

Jı mêjve bı darê zorê lı Kurdıstanê siyasetê asimilasyoni hat ajotın. Bo vê yekê gelek ji dıbıstan jı aliyê hukumetan hat avakırın. Lê ev dıbistanan gora dıl û daxwaza burjuvaziyê nebûn, ku iro dıxwazın gaveki dın bavên dı vi aliyê da. Serkarên leşkeran weka binbaşı, yarbay wê bıbın serokdıbistan (mıdur). Dema pêşin 23 dıbistanên Diyarbekır, Erzurum, Mêrdin, Siirt, Urfa, Dersim û Van vê destpêbıke. Bı vi tehri zarokên pıçûk bı fıkırên şovini, nıjadperesti û 'qehrementiya leşkerê Tırk", dıji fıkırên "komunisti", "welat perçekıri ' bêne elimandın..

Bı xwestına NATO û CİAê heri davêjın Bulgaristan a Sosyalist û qir û vırê dıkın, dıbêjın "Navên Tırka hate guhurandın, eziyet lı ser wan dıbe". Û dıbên lı wi welatê heqên mırovatiyê bın lıngada ye. Lê mırov jı wan bıpırse: jı 5 salan vır da merıv dıkare careki lı ser mafên mırovtiyê lı Tırkiyê û Kurdıstana Tırkiyê deng bıke? Hûn navên zarokên Kurdan qedexe dıkın, û konsolosanra listeyê navan dışının (ku pıraniyan wan Erebi nın) û kesek nıkara jı van bêtıri navan lı zarokan bıke. Nıjadperest hûn ın; nıjadperesti haceteka sistema kedxwariyê ye, ne ya sosyalizmê...

Welatek ku Emerika Latini Ji Jı Paş Xwe Da Hişt

Kırınên cuntayê dı gırtigehan da rûreşiyek gıran e. Dı wan rojên dawi navên 32 welatparêzên ku dı gırtigeha Diyarbekrê da hatın kıştın, eşkere bû. Tıştên lı Kurdıstanê da pêk tên, ewqas mezın bûn ku dı parlamenê da ji dur û dırêj lı ser hat deng kırın. Komek parlamenterê SHPê çend roj berê çûn Kurdıstanê geriyan û bı çavên xwe ditın û eşkere kırın, ku çawa gelê Kurd jı rejima nıjadperesti-faşi da dıkşine. Dı gotınên xwe da usa dıbêjın mebûsên SHPê:

"Dı nav 5 salan da 800 kes wında bûye. Wek mina Emerika Başûr." (Cumhuriyet, 1.2.1986)

"Mıntıqa Rojava, Rojavayê başûr, mina 'mıntıqa ezabê ye'. Bı taybeti kesên ku dı dairên da bûne memûr, pırani jı tekawûtên eskeriyê ne, an ji leşkeriyê hatıne ."

"Mırov nıkare inkar bıke, ku Tunceli bûye gırtigeheke heri mezın. Heta iro 27 kes hatiye surgun kırın, 49 muxtar jı aliyê valiyê bêwezife bûne. Seri her merıveki 3 polês dıkeve. (Cumhuriyet, 1.2.86)

"Disa çawa lı Siverekê usa ji lı Xozatê esker sıbê zu radıbın ser piya û dı kûçe û zoqaxan da telimê dıkın. Eskeran careki lı Xozatê usa gotıne: 'Emê Tunceliyê bıpelixın û keçên Xozatê ra hembêzkırın". (Kovara Yeni Günden, hevpeyvinek bı Canver ra, hejmar 41)

Cunta aliyeki zulm û tedayê zêde dıke, aliyê dın va ji bı radyo-televizyon û bı neşriyetê bın destê xwe va propagandayek mezın dıji Libya û Suriyê dıke. Bı vi tehri rejima faşist lı Tırkiyê, siyonistan, hêzên paşverû dı mıntıqayê da û imperyalistan dıxwazın bı hevra dıji Suriyê derkevın û politika ya Suriyê dıj imperyali û bı dostayeti lı gel welatên sosyalist jê wergerinın. Û dıxwazın ku ew zordariyê lı ser welatparêzên Kurd bıke.

Tıştên ku me jorda jımart iro yek bı yek tê ortê. Bê şık, sıbê û bêtır sıbê hın tıştên dın bı rasti wê bên nıvisandın, gotın û muneqaşekırın. Wê çaxê kırınên bê hempa lı Kurdıstanê yek bı yek bê eşkere kırın. Ew kırênên cunta, ne jı bûyerên Arjantin an ji welateki dın lı Amerika Latini kêm ın. Kesên ku jı 5 salan vırda jı xelkên me xwin dan verışandın, wê nıkarın pêsirên xwe bı reheti xılas bıkın.

Gençliğe güvenli bir gelecek için...

Milli Eğitim Gençlik ve Spor Bakanı Metin Emiroğlu, Şubat ayı içinde ülkemiz gençliğinin eğitim durumuyla ilgili bir açıklama yaptı. Bu açıklama gençliğimizin geleceğinin ne kadar karanlık olduğunu bir kere daha gözler önüne serdi.

Bakanın açıklamalarına göre ilkokul çağındaki 6,5 milyon çocuktan yüzde 97'si, ortaokul çağındaki 3 milyon 400 bin çocuktan yüzde 53'ü, lise çağındaki 3 milyon 400 bin gençten yüzde 30'u ve üniversite çağındaki 4 milyon gençten ancak yüzde 10'u okuyabilmektedir.

Bir başka anlatımla ülkemizde okumak, eğitim görmek gençlerimizin büyük çoğunluğu için ilkokul (en fazla ortaokul) diploması almaktır. Bundan sonra okuma şansı son derece düşüktür. Hele de üniversitede okuyabilmek ancak o yaşlara gelmiş on gençten ancak birisi için geçerli olabilmektedir.

Ülkemizdeki her kademedeki okullarda eğitimin nasıl yapıldığı üzerinde durmasak bile, sadece bu rakamlar dahi gençliğimizin bilgisizliğe, eğitimsizliğe ve işsizliğe nasıl mahkum edildiğini açıkça göstermektedir. Kaldı ki; okuyabilenlerin da nasıl okudukları bilinmeyen şey değildir. İlkokullarda özellikle köylerde boş geçen dersler, yetersiz eğitim kadrosu eğitimin her kademesini sarmış olan şovenist ve baskıcı anlayış, üniversitelerdeki öğretim üyesi yokluğu, birbirinden berbat ders kitaplarının bile bulunmaz olması herkesçe bilinen gerçeklerdendir. Okumak "şansına" ulaşanları da işte böyle bir eğitim beklemektedir.

Gençlerimizin önemli bir bölümüne ortaokuldan sonra eğitim olanaklarının sunulamamasının ve kötü eğitim koşullarının sonucu en başta kitlesel işsizliktir. Milli Eğitim Bakanı yüz gençten 88'inin işsizliğe itildiğini açıklamıştır. Doğru dürüst eğitim olanağı tanınmayan, belirli bilgi ve becerilere sahip kılınamayan geçliğimiz için tek gelecek işsizlik ve bununla birlikte de büyük sorunlar ve bunalımlarla dolu bir yaşamdır.

Bakan aynı açıklamasında her zaman bilinen sözleri yinelemiş ve gençliğin işsizlik sorununa çözüm bulmak için mesleki ve teknik eğitime ağırlık verileceğini söylemiştir. Bu amaçla birçok teknik eğitim okulu açılacağını ve sorunlara çözüm bulunacağını yinelemiştir.

Gerçekler bu vaatleri yalanlamaktadır. 1985-86 öğretim yılında ülkedeki 336 endüstri meslek lisesinde okuyan öğrenci sayısı sadece 172 bindir. Oysa ki açıklanan rakamların da gösterdiği gibi, lise ve üniversite çağında olup da okuma olanağı bulamayan gençlerimizin toplamı 5 milyon 910 bindir. Bu gençlerin tümüne okuma olanağı sağlanabilmesi için ülkedeki teknik okul kapasitesinin yaklaşık 30 kat arttırlması gerekmektedir. Buna ise Özal Hükümetinin ne gücü ne de niyeti vardır. Dahası eğitim yapan teknik okullarda bile öğretmen sıkıntısı vardır. İlerici-demokrak öğretim üyelerinin üniversitelerden, TÖB-DER'li öğretmenlerin ise orta öğretimden dıştalanmaları sonucu eğitim kadrosunda büyük açıklar ortaya çıkmıştır. Bunun önemli sonuçlarından bir tanesi de zaten az olan eğitim olanaklarının daha da kısıtlanması ve kalitesizleşmesi olmuştur.

Önümüzdeki yıllarda belki birkaç yeni teknik okul açılacak ama bu ne eğitim ve ne de gençliğin işsizliğine çözüm olmayacaktır.

Evren-Özal çetesi gençliğimizin hiçbir sorununa çözüm getiremez. Onun gençliğe verebileceği ancak yozlaşma, işsizlik ve bunalımdır. Toplumun geleceği, en dinamik gücü olan gençliği olayların suçlusu ilan eden, baskı ve terörlerini gençliği suçlayarak haklı çıkramaya çalışanların gençliğe verebilecekleri birşey olamaz.

Kenan Evren'i kim seçti ?

Cuntabaşı Evren, **"beni yüzde 92 oyla seçtiniz"** demekle düpedüz halka iftira atıyor. **"Beni seçen seçti"** demekle yetinse belki yalan söylemiş olmayacak, ama halkın bu **"seçim"**le ilgisi ne? **"Bugün seçilmiş bir cumhurbaşkanı yoktur"** diyenler çoğaldı ya, Paşa pür telaş, halkın günahına giriyor. Oysa halkın böyle bir seçimden haberi bile yok. Yok, çünkü yapılmadı. Seçmenlerin haberi olmadan seçim yapıldığı nerde görülmüş?

Bizim bildiğimiz, Türkiye'de seçilmiş en son Cumhurbaşkanı F.Korutürk'tü. Sonuçsuz kalan cumhurbaşkanlığı seçimi turları esnasında ise Çankaya'da vekâleten Çaglayangil oturuyordu. K.Evren çetesinin iktidarı gaspetmesinden sonra ise Türkiye'de cumhurbaşkanlığı seçimi filan yapılmadı. K.Evren, kendisi dahil beş generalin imzası ile devlet başkanı ilân edildi. Tabii bir Tapu Kadastro Genel Müdürü'nün kendini cumhurbaşkanı ilân etmesi ne kadar meşru ise, K.Evren'in devlet başkanlığı da o kadar meşru idi. Halen de öyle. Kenan Evren cumhurbaşkanı değil, kazan kaldırmış bir yeniçeri ağasıdır.

K.Evren, göstermelik anayasa referandumunun aynı zamanda cumhurbaşkanlığı seçimi olduğunu iddia ediyor. Acaba? Her şey bir yana, seçim -adı üstünde- en azından iki adaydan birinin seçilmesi demek. Başka aday çıkmazsa ne âlâ. Ama hazretin karşısına aday çıkartmak yasaktı. Zamanında akıl hocaları, **"aman paşam, şike de olsa bir rakip aday daha çıkartalım, hiç değilse tek sandık yerine çift sandık koyalım"** diye az mı dil döktüler?.. Cunta bu kadarına bile yanaşmadı. Bu sivil takımına güven olmazdı. Kenan Paşa, Faruk Gürler'in başına gelenlerden gerekli dersi çıkartmıştı. Zaten rejimin bekası böyle gerektiriyordu. Gerçi böylesi **"seçim"le** plaj güzeli bile seçilmezdi, ama generallerin **"ben yaptım oldu"** demeye **"hakları"** vardı. Bunun için **"muhtaç oldukları kudret"**, tankları ve fantomlarında mevcuttu!..

Anayasa taslağı denilen paçavrayı -geçtik toptan reddetmeyi- eleştirmeyi dahi silah zoruyla yasaklayacaksın; kimseye, ama hiç kimseye özgürce siyasi propaganda yapma imkânı tanımazken, adını anayasa koyduğun **"zabıta nizamnamesini"** kendin meydanlarda, televizyon ve radyoda tehditler savurarak savunacaksın; **"mavi"** kelimesinin kullanıldığı karikatürlerden bile Abdülhamit misali nem kapıp millete gözdağı vereceksin; **"Cunta anayasasına hayır"** diyenleri işkenceden geçirip hapse atacaksın; **"beni seçerseniz cumhurbaşkanı olurum, yoksa ilanihaye devlet başkanı kalırım"** yollu şantaj yapacaksın; tüm bunların üstüne her türlü baskı, hile ve üçkağıda başvuracaksın... sonra da çıkıp **"anayasayı da beni de siz seçtiniz, demek ki ikimiz de meşruyuz"** diyeceksin! Işte bu, düpedüz halka iftiradır paşa. Meşru olan tek şey varsa, o da halkın, zorbalığa ve yalana dayalı gayrimeşru iktidarı alaşağı etme hakkıdır. Iktidar Marcos'a kalmamış, sana kalır mı sanırsın paşa? O da **"ben seçildim, ben meşruyum"** diye diye soluğu Hawai'de aldı. Dua et de, ona komşu olabilesin paşa!

Türkiye'de ne anayasa vardır, ne de cumhurbaşkanı. Çünkü ikisi de gayrımeşrudur. Ikisi de, gayrımeşru bir iktidar gaspının, gayrımeşru sonuçlarıdır. Demokrasiyi kazanmak için, ikisinden de kurtulmak şarttır.

SSCB önerilerinin ortaya koyduğu gerçek:
Kimler barış, kimler savaş istiyor !

ABD ve Sovyetler Birliği arasında Cenevre'de yürütülen silahsızlanma görüşmelerinin yeni turu başlamadan evvel, Sovyetler Birliği Komünist Partisi Genel Sekreteri Mikhail Gorbaçov, uluslararası planda büyük yankılar yapan önerilerde bulundu.

Gorbaçov'un önerisi, 15 yıl içinde tarafların ellerindeki tüm nükleer silahlardan arınmasını öngörüyor.

Üç aşamalı olarak yürütülmesi düşünülen plana göre; ilk aşamada bugünden başlayarak 5 ile 8 yıl içinde iki ülkenin ellerindeki stratejik silahları yüzde 50 oranında azaltması ve Avrupa'daki bütün orta menzilli füzelerin de kaldırılması isteniyor. 1990 yılından itibaren uygulanması düşünülen ikinci aşamada ise; taraflar ellerindeki nükleer silahları donduracak, birbirlerinin topraklarına yöneltmeyecekler. 1995 yılından sonra uygulanması düşünülen planın üçüncü aşamasında ise, 5 yıl içinde tarafların yeryüzünü bütün nükleer silahlardan arındırılması ve bir daha yerleştirmemesi isteniyor. Bu doğrultuda her iki ülke arasında uluslararası nitelikte bir anlaşmanın imzalanması da isteniyor.

Gorbaçov, bu planın yürürlüğe girmesi için, her iki tarafın da uzay silahlarını geliştirme, deneme ve yerleştirmeye son vermesini şart olarak koşuyor. Özellikle ABD'nin **"Yıldız Savaşları"** projesinden vazgeçmesini istiyor. Ve tüm bunlara gidilmesi yolunda da, Sovyetler Birliği 1985 yazında tek taraflı olarak ilan ettiği nükleer denemeleri durdurma kararını 3 ay daha uzattı.

Bu önerinin yeni olan diğer bir tarafı da, Sovyet ve ABD orta menzilli füzeleri Avrupa'dan kaldırırken, NATO üyesi olan Ingiltere ve Fransa'nın füzelerinin kalabileceği, daha sonraki aşamada ise bunların da kaldırılması belirtiliyor. Bilindiği gibi daha önceki ABD-Sovyet görüşmelerinde, Sovyetler sürekli olarak bu iki ülkenin de füzelerinin hesaba katılmasını istiyordu. ABD ise buna karşı çıkıyordu.

Bu önerinin yapılmasını takibeden günlerde ise, Viyana'daki görüşmelerde Varşova Paktı ülkeleri NATO'ya karşılıklı kuvvet indirimi konusunda yapıcı önerilerde bulundular.

Nükleer bir savaşın dünyayı alabildiğine tehdit ettiği böylesine bir dönemde, Gorbaçov'un tüm yapıcı önerilerine karşılık gerek ABD, gerekse onun dümen suyundaki NATO'cu ortakları öneriyi **"tuzak dolu"** olarak niteleyip silah sanayii tekellerinin çıkarlarını herşeyin üstünde tuttuklarını bir kez daha gösterdiler. ABD, **"Yıldız Savaşları"** projesinde hala ısrar etmekte.

Böylece ABD, **"barış"** adına- savaş olasılığını daha da arttıran bir silahlanmayı savunuyor. Açıktır ki, onlar sömürü düzenini sürdürmek için sürekli askeri açıdan daha güçlü olmanın hesaplarını yapıyorlar. Bu nedenle tüm dünya halklarının çıkarlarını gözardı eden emperyalist güçler, savaş tehlikesini sürekli olarak tırmandırıyorlar. Nükleer bir savaş korkusunun olmadığı, tüm insanlığın barış içinde bir arada yaşadığı bir dünyayı çok görüyorlar.

ABD emperyalistlerinin ve NATO'nun sadık uşağı olan Evren-Özal faşist kliği ise, Sovyet barış önerileri karşısında efendilerinin gösterdiği tavrı gösterdiler. Zaten onlardan farklı birşey beklenemezdi. Bunun için Türkiye ve Türkiye Kürdistanı'nı NATO'nun ve ABD'nin yeni üsleri ile donatıp, ülkeyi tamamen bir saldırı rampası haline getirdiler.

Emperyalistlerin tüm yalan-yanlış propagandalarına karşılık, son öneri tüm dünyada bir kez daha kimlerin barışı, kimlerin de savaşı istediğini ortaya serdi. Tüm dünya halklarının önünde duran en acil görev, emperyalizmin saldırgan politikasına karşı çıkmak, tüm insanlığın sonu olacak bir nükleer savaşa, silahlanma yarışını tırmandırma çabalarına karşı çıkmak ve barış mücadelesini daha da yükseltmektir.

Sovyetler Birliği Komünist Partisi
Merkez Komitesi'ne
MOSKOVA

Değerli yoldaşlar,

Partinizin 27. kongresini Sol Birlik partileri olarak en içten duygularla selamlıyor, başarı dileklerimizi iletiyoruz.

Büyük önder Lenin'in açtığı yolda başarıyla ilerleyen Sovyetler Birliği Komünist Partisi'nin kongreleri, yalnızca parti ve Sovyetler Birliği halkları açısından değil, gerek sosyalist sistem ve dünya işçi sınıfı, gerekse milli kurtuluş hareketleri ve nihayet, barışsever dünya halkları açısından, her zaman özel bir önem ve değer taşıyan olaylar olmuştur, olmaktadır.

Bugün, kapitalizmin genel bunalımının giderek daha derinleştiği, bu bunalımı hafifletebilmek için silahlanma uğruna görülmemiş boyutlarda para sarfedildiği, militarizmin, ırkçılığın, gericiliğin, faşist düşünce ve özlemlerin, ülkemizde olduğu gibi, yeniden baş kaldırıp ağırlık kazandırıldığı ve nükleer bir dünya savaşı tehlikesinin adım adım tırmandırıldığı dünyamızda bu önem ve değer kat kat artmış bulunuyor.

Gerçekten bugün, dünya halkları yeni yıla biraz daha ferah, biraz daha ümitli ve istekli girebilmişlerse eğer, bunu herşeyden önce Sovyetler Birliği ve partisinin, Genel Sekreter Gorbaçov'un önderliğinde yılmak bilmeyen azimle yinelediği barışçı önerilerine ve nihayet Cenevre doruğunun gerçekleştirilmiş olmasına borçludurlar. Inanıyoruz ki, Partinizin kongresi, bir yandan gelişmiş sosyalizm doğrultusundaki başarılarını perçinlerken, bir yandan da, bütün insanlığın sonu demek olacak nükleer savaş tehlikesinin geriletilmesi, gerginliğin azaltılarak karşılıklı diyalog ve ilişkilerin geliştirilmesi ve barış içinde birarada yaşama ilkelerinin yeniden yaşama geçirilmesi yolundaki çabaları daha da etkinleştirici kararları alacak, direktifleri verecektir.

1920'lerden beri bölgemizde, ülkemiz ve halklarımız arasında iyi komşuluk ve halkların kardeşliği temelinde yürüttüğü ilişkilerle barışın ve bölge halklarının çıkarlarının teminatı ve savunucusu olan Sovyetler Birliği'nin ve onun partisinin çaba ve kararları kuşkusuz bizler için daha da büyük bir anlam ve değere sahiptir ve öyle de kalacaktır.

Selam Sovyetler Birliği Komünist Partisi 27. Kongresi'ne!
Selam ülkelerimizin ve halklarımızın dostluğu ve kardeşliğine!
Selam dünya barışına ve bu uğurda elden gelen çabayı gösterenlere!

Sol Birlik adına
Behice Boran

Kürdistan Öncü Işçi Partisi
Türkiye Işçi Partisi
Türkiye Komünist Emek Partisi
Türkiye Komünist Partisi
Türkiye Kürdistanı Sosyalist Partisi
Türkiye Sosyalist Işçi Partisi

Reagan yönetimi sona eren diktatörlüklerde at değiştiriyor

FILIPINLER: Kaplumbağaların da oy kullandığı seçim ve bir diktatörün sonu

Geçtiğimiz ay Pasifik'te binlerce ada ve adacıktan oluşan Filipinler'de devlet başkanlığı seçimleri yapıldı. Diktatör Marcos'a karşı kilise, çeşitli sol gruplar da Bayan Aquino'yu destekledi. Onlarca insanın yaşamını yitirdiği seçimlerde, ABD'nin 21 yıllık dostu, ülkeyi kanla, zorbalıkla idare eden Marcos'un 10 milyon 807.197, Aquino'nun ise 9 milyon 291.716 oy aldığı parlamento tarafından açıklandı ve Marcos kendisini yeniden devlet başkanı ilan etti.

Bilindiği gibi 1965 yılında yapılan seçimlerde Devlet Başkanı seçilen Marcos'un, 1972 yılında bu görevi yeniden yürütmesi parlamento tarafından engellenmişti. Bunun üzerine 10 yıl süren sıkıyönetim ilan eden Marcos, 1981 yılında gerici yasalar çıkartarak, kendisini yeniden devlet başkanı ilan etmişti.

Birçok ülkeden gözlemciler, seçimleri izlemek için Filipinler'e gittiler. Ve gözlemcilerin tümü seçimde açık bir şekilde sahtekârlık yapıldığı konusunda birleşiyorlar. Oyların sayımı için görevlendirilmiş olan Devlet Seçim Komisyonu COMELEC'in 40 görevlisi, kendilerine Marcos'un oylarını yüksek göstermeleri için baskı yapıldığını açıklayarak greve gittiler. Yine seçim süresi boyunca Marcos yanlısı çeteler, Aquino'nun kazanacağı kesin gözüyle bakılan yerlere baskınlar düzenleyerek, sandıkları alıp götürdüler. Insanlara paralar ödeyerek Marcos lehine oy kullanmaya zorladılar, seçmenlerin ellerine çıkmayan mürekkep sürerek, ertesi gün oy kullanmalarına engel oldular. Diğer yandan muhalefetin yaptığı açıklamaya göre sahtekârlık anlatılmayacak boyutlardaydı. Örneğin Turtle Island (Kaplumbağa Adaları) diye bilinen adada, resmi kayıtlı seçmen sayısı 588 olmasına rağmen, sadece Marcos için 1125 oy çıkmıştı. Herhalde 588 kişinin oyları dışındaki oyların tümü kamlumbağalar tarafından Marcos'a verilmişti...Evet bu tür dalaverelerle uzatmalı diktatör, yeniden başkan seçildiğini açıklıyordu.

ABD'nin ülke dışındaki en büyük iki üssünün (Clark Hava Üssü ve Subik Körfezi Deniz Istasyonu) bulunduğu bu Pasifik ülkesinde, ABD yönetimini tedirgin eden gelişmeler oluyordu.

Seçimlerin açıklanmasından kısa bir süre sonra, Reagan düzenlediği basın toplantısında, her iki tarafın da sahtekârlık yaptığını, birlikte bir koalisyon oluşturup ülkede huzuru sağlamayı istedi. Koalisyon fikri diktatör Marcos tarafından büyük ilgi gördü. Eh ne de olsa öneri efendiden(!) geliyor, elbet onun bir bildiği var. Niye kabul etmesin?

Tüm dünya tarafından sahtekârlığı kabul edilen seçimlerin sonuçları, muhalefet tarafından tepki ile karşılandı. Büyük kitle gösterileri başladı. 16 Şubat günü başkent Manila'da 2 milyonu aşkın kitlenin katıldığı bir miting düzenledi. Mitingde konuşan Bayan Aquino, kitlelerden Marcos yanlısı banka, TV, radyo, gazete ve satış mağazalarını boykot etmelerini istedi. Daha sonraki günlerde ise, kiliselerin de içinde bulunduğu birçok örgüt, bir boykot komitesi oluşturarak geniş kitle eylemleri düzenlemeye başladı. Çağrı kısa sürede etkisini gösterdi. Filipinler'in en büyük tekellerinden ve Marcos'un baş destekçilerinden olan San Miquel'in firmalarının hisse senetlerinin 1/5 oranında düşüşü görüldü. Bankalarda ise yüksek düzeyde hesapların kapatıldığı (paraların çekildiği) görüldü. Daha sonraki günlerde, bu gelişmeler karşısında zor durumda kalan Reagan yönetimi, Filip Habib'i Filipinler'e gönderdi.

Ülkenin tek silahlı örgütü olan Yeni Halk Ordusu (NPA) ise, Marcos rejimine karşı silahlı mücadeleyi sürdüreceklerini, eylemlerini arttıracaklarını açıkladılar. Bilindiği gibi NPA'nın 15 bin dolayında silahlı gücü bulunmakta ve ülkenin yüzde 20'sini kontrolü altında bulundurmakta.

Daha sonraki günlerde ise, kitle gösterileri artarak devam etti. On binlerce insan sokaklara döküldü; **"Marcos, Duvalier seni bekliyor"** diye sloganlar atarak protestolarda bulundular. Yine onbinlerce insan ABD Büyükelçiliği önünde gösterilerde bulundular. Parlamentoda muhalefeti destekleyen milletvekili Mitra, bir oturum düzenleyerek Marcos'un kazanma kararını iptal ederek, Bayan Aquino'nun Marcos'tan 780 bin oy daha fazla aldığını açıkladı. Yine aynı günlerde, Marcos sokağa çıkma yasağı ve olağanüstü hal ilan ettiğini açıkladığı TV konuşması sırasında, muhalefet güçleri TV istasyonuna el koyarak kamuoyuna Aquino'nun Devlet Başkanlığını ilan ettiler. Marcos'un 20 yıllık dostu olan Savunma Bakanı Juan Enrile ile Silahlı Kuvvetler Komutan Yardımcısı Fidel Ramos'da Aquino'dan yana tavır koyduklarını açıkladılar.

Filipinler'de bu durum gözlenirken, Reagan yönetimi de boş durmayarak, Marcos'a çağrıda bulunarak, ülkeyi terk etmesini istiyor, hizmetlerinden dolayı kendisine ve yakınlarına iltica hakkının verileceğini duyuruyordu. 25 Şubat günü Marcos ve yakınları ABD'nin Filipinler'deki üssüne sığınarak, 21 yıldan beri kanlı bir diktatörlükle idare ettiği ülkesini bırakarak kaçtılar. Filipinler tarihinde yeni bir dönem başlamış oluyordu.

ABD'nin politikasında değişen şey neydi? Neden bir Vietnam'a, bir Grenada'ya yaptığını bir Haiti, bir Filipin diktatörü için yapmıyordu? Reagan Haiti diktatörü **"Baby Doc"**a veya Marcos'a ülkelerini terk etmelerinin en akılcı çözüm yolu olduğunu söyleyebiliyor. ABD için Filipinler on yıllardan beri Uzak Doğu'nun en güçlü kalesi, karakolu olmuş. Üstelik çoğu ülkelere örnek olarak **"Filipin tipi demokrasi"** gösteriliyordu. Şüphesiz ABD için **"demokrasi"** nin en alası diktatörlüklerdir. Zaten böylesine bir **"demokrasi"** de, ancak Marcos gibi ülkeyi bir kan deryasına, toplama kampına çeviren biri gerekli.

ABD reform isteyen güçlere karşı, kayıtsız-şartsız olarak diktatörlükleri desteklemiyor gerektiğinde at değiştirmeyi tercih ediyor. Kaygılandığı nokta, bu diktatörlüklere verdiği desteğe rağmen, iktidarın **"radikal"** güçlerin eline geçip, ipin ucunu tamamıyle kaybetmek istememesidir. Bundan dolayıdır ki, gelişen muhalefet karşısında hergeçen gün prestij ve yönetme yeteneğini kaybeden baskıcı diktatörlüklerin yerine kendisi ile herşeye rağmen **"uyum"** içinde çalışabilecek yönetimlerin gelmesine göz yumabilir ABD.

HAITI'den kaçan diktatör sığınacak yer bulamıyor

Karayiplerde 5,2 milyon insanın yaşadığı bir ada ülkesi olan Haiti'de halkın 29 senedir süren ve babadan oğula geçen Duvalier diktatörlüğüne karşı yükselen muhalefeti ABD'yi telaşlandırdı. Sonuçta ABD bir sadık uşağını daha terketti. Gerçi politik hesapları gereği Duvalier'i kendi topraklarına kabul etmedi ama bir Amerikan uçağıyla geçici olarak Fransa'ya gitmesini sağladı.

Haiti halkının yükselen direnişi üzerine Duvaliersiz bir diktatörlük hesabı yapan ABD'nin desteklediği yeni yönetim, eski Genelkurmay başkanı Mamphy'nin başkanlığında üç asker, iki sivilden oluşuyor. Sivillerden biri Duvalier'in son çalışma bakanıydı.

Dünyanın ilk siyahi cumhuriyeti ve Fransız sömürgeciliğinden bağımsızlığını kazanan ilk ülke olan Haiti'ye 1915'te inen Amerikan birlikleri, yönetimi 1957'de baba François Duvalier'e (Papa Doc) devretti. Baba Duvalier'in 1971'de ölümünden bu yana ise oğlu Jean Claude Duvalier (Baby Doc), ülkeyi Pinochet Şili'sinde eğitim gören **Tontons Macoutes** (insan yiyen amcalar) ve ABD'de Nikaragualı contra'larla birlikte yetiştirilen ordu birlikleri aracılığıyla tam bir katliam ve işkence adasına çevirdi. Işsizlik oranının yüzde 65'i aştığı ülkede, iş bulabilenler ise 14 saati aşan işgünü boyunca ABD, Fransız ve diğer çokuluslu tekelleri için son derece düşük ücretle çalıştırılıyorlar. Halkın yüzde 80'inin ortalama yıllık geliri 130 doları bile bulmuyor. Okuma yazma bilmeyenlerin oranı ise kentlerde yüzde 80, kırsal bölgelerde yüzde 95 dolayında bulunuyor.

Böylesi koyu bir sefalet içinde yaşayan Haitililerin geçtiğimiz sonbaharda başlayan gösterileri Ocak ayı sonlarında doruğa ulaştı. 29 Ocak günü adanın kuzeyindeki Cap-Haitien'de Duvalierlerin işbaşına geldiği 1957'den bu yana görülen en büyük kitlesel gösteri yapıldı. 40 binden fazla insanın katıldığı gösteriler sırasında Tonton Macoute'lere ait binalar yakılıp yıkıldı. Bu gelişmeler üzerine hemen ertesi gün Haiti'ye ekonomik yardımı durdurma kararı alan ABD yönetimi, daha sonra Duvalier'e bile haber vermeden onun devrildiğini açıkladı. Diktatör eskisinin ABD'nin bu at değiştirme planına gösterdiği öfke de hemen söndü ve kendini **"ömür boyu başkan"** ilan etmiş olan Jean-Claude Duvalier bu ünvanını, ve tası tarağı toplayıp ülkeyi terketti.

Şimdi birdenbire Haiti için **"demokrasi havarisi"** kesilen ABD, yıllardır bu ülkede **"insan haklarının gösterdiği gelişmelerden"** dem vurmaktaydı. Çeşitli ülkelerden karşı-devrimcilere kucak açıp, tantanalı **"özgürlük"** kampanyaları düzenlerken, Duvalier rejiminden kaçarak sandallarla Florida kıyılarına ulaşmaya çalışırken ölenleri ise görmezlikten geliyordu. Dahası ABD kıyılarına ulaşabilen binlerce Haitili toplanıp hapse atıldı.

ABD'yi Duvalier'i gözden çıkarmaya zorlayan gelişmeler üzerine bir açıklama yapan Haiti Komünistlerinin Birleşik Partisi Genel Sekreteri Rene Theodore'nin belirttiği gibi, ABD hiçbir itibarı kalmamış Duvalier'i değiştirerek eski durumunu korumaya çalışıyor, ama bu yönetim değişikliği halk hareketinin önünü kesemeyecektir.

İzmir mitingi ilk adımdır

Baştarafı 1. sayfada

bile ancak sözlü **"protestolarla"** yetinmek niyetindeydiler. Ancak tabandan gelen ve artık dayanılmaz boyutlara ulaşan baskı İzmir mitinginin yapılmasını zorunlu kıldı.

SHP ve MDP genel başkanlarının da katıldığı, çok sayıda sivil polisin içinde yer aldığı ve baştan sona kadar da polis tarafından filme alınan mitingde konuşmacılar iktidarın ekonomik-politikasını eleştirdiler. Şevket Yılmaz'ın konuşması sık sık meydandan atılan **"Zindanlar boşalsın genel af", "İşkencecilerden hesap sorulsun", "Satılmış Şevket"** sloganlarıyla kesildi. Alanı dolduran işçiler ellerindeki pankartlarla pahalılığa, işsizliğe, baskılara karşı çıktılar. İş ekmek ve özgürlük istediler.

Polis miting dağılırken çeşitli kişileri yakalayıp götürdü. Mitingin polis çemberi altında yapılması ve çok sayıda kişinin olay çıkmadığı halde göz altına alınması, Türkiyede nasıl bir demokrasi olduğunu bir kez daha gösterdi.

Mitingden sonra mitingin tartışması olayın önemini daha da arttırdı. Başbakan Özal, SHP Genel Başkanı A. Güven Gürkan'ın Türk-İş mitingine katılarak anayasaya aykırı davrandığını ileri sürerek suç duyurusunda bulundu. Özal'ın dayandığı gerekçe; 1982 Anayasasının sendikaların politikayla uğraşmalarını ve politik partilerin sendikalarla ilişki kurmasını yasaklayan maddeleri.

Bu iddiasına karşılık Özal'a, kendisinin işveren toplantılarında bulunması ve konuşma yapmasının neden bu yasak kapsamına girmediği soruldu. Özal, açık bir yanıt vermedi.

Türk-İş mitingi 1982 anayasasının değiştirilmesi konusunu yeniden gündeme getirdi. Özal olayların da zorlamasıyla 1982 anayasası için çok açık konuştu:

"Anavatan olarak Anayasa'ya sımsıkı bağlıyız. Anayasanın değiştirilmesine tümüyle karşıyız. 12 Eylül öncesinin karanlık günlerine dönülemez. 1961 Anayasa'sında, 1982 Anayasa'sında olmayan maddeler vardı. sıkıntılar ondan yaşandı; eski günleri isteyenler bu maddelerin değişmesini istemektedir. Ben kolayca değiştirileceğine inanmıyorum. ANAP olarak bunlara fevkalade sahibiz."

Türk-İş mitingi böylece Özal Hükümetinin arkasındaki gücü başbakanın kendi ağzından bir kere daha ortaya çıkarmıştır: Faşist cunta

Ozal hükümetinin ve faşist diktatörlüğün amacı bellidir. Bu amacı kendileri de açıkladılar zaten: Toplumu depolitize etmek. Bu amaçla her kıpırdanmayı, baskının her çeşidini kullanarak daha doğarken bastırmaya çalışmak.

Başaramayacaklardır. Kitlelerin gelişen potansiyelinin önüne dikecekleri her engel yıkılacaktır. İşçi sınıfımız İzmir mitinginde bunu bir kere daha gösterdi. Başbakanın telaşı da zaten bundan gelmektedir.

Göstermelik "AF"!

Baştarafı 1. sayfada

yalnızca dörtte birlik bir ceza indirimi öngörmektedir. Böyle bir uygulamaya **"genel af"** adını yakıştırmak, bu konuda alabildiğine hassas olan kamuoyu ile açıkça alay etmektir. Bir genel af yasasının, genel hukuk ilke ve göreneklerine göre, kapsadığı **"suç"**ların tüm sonuçlarını ortadan kaldırması şarttır. Aksi taktirde, bir genel af yasasından söz edilemez. Dolayısıyla, mevcut tasarıların afla ilgisi yoktur. Sadece oldukça sınırlı bir ceza indirimi öngördükleri için değil, asıl olarak siyasi **"suç"**u ve biçilen cezaları tartışmaya dahi yanaşmaksızın esas kabul edip. yalnızca infazı bir parça hafiflettikleri; rejimin hukuk anlayışını temel aldıkları ve bu çerçeve içinde zevahiri kurtarma niyeti ile kaleme alındıkları; diktatörlüğün tümüyle gayrimeşru uygulama ve kararlarını meşru görüp göstermeye çalıştıkları için, her iki tasarı da, beklentileri karşılamaktan uzak ve antidemokratik niteliklidir.

Rejimin, cunta ve ANAP'ın, böyle bir aldatmacaya başvurması kuşkusuz şaşırtıcı değil. Bu tür bir **"af yasası"**, sahnelenen **"demokrasiye geçiş süreci"** maskaralığının şirinlik muskası olacaktır! Sözgelimi **"Beşler"**in insan hakları ile ilgili şikayetlerini geri çekmelerinin ön şartlarından biri daha, bu sayede **"yerine getirilmiş"**, daha doğrusu kitabına uydurularak geçiştirilmiş olacaktır. En azından diktatörlüğün niyeti budur ve bunun hiç de izah gerektirmeyen, anlaşılır nedenleri vardır. Fakat SHP'nin tavrı gerçekten izaha muhtaçtır ve bunu yapmak görevi de en başta SHP yönetimine düşer.

SHP'nin tasarısı, görüş belirten tüm hukukçuların ve bu arada Bülent Ecevit'in de gayet haklı olarak belirttiği gibi, alabildiğine yetersiz, hatta yer yer ANAP'ın tasarısından bile daha geri niteliktedir. Böyle bir tasarı, sosyal demokrat iddialı bir parti için en hafifinden yüz karasıdır. SHP, tasarısını hazırlarken, rejimin, cunta anayasasının çizdiği sınırları esas almakla da yetinmemiş, kimi noktalarda çok daha geri noktalara sürüklenmiştir. Böyle bir tutumun demokratlıkla bağdaşır yanı olamaz.

SHP yönetimi, TCK'nın **"devletin hariçte itibarını kıracak nitelikte"** vb. faaliyetleri kapsayan ve keyfi uygulamaya açık, faşist nitelikli 140. maddesi ile Atatürk aleyhine suçları, daha ilginci cumhurbaşkanına hakaret suçlarını, hazırladığı sözümona **"af yasası"**nın kapsamı dışında bırakmıştır. SHP'nin, ANAP tasarısında yer almayan bu tür sınırlamaları savunması, siyasi **"suç"** kavramını kabullenmesi, şartlı tahliye ertesinde aynı **"suç"**un tekrarı halinde cezaların toplanmasını önermesi, sorunun özünü tartışmaktan kaçınıp sadece ceza miktarı üzerinde pazarlıkla yetinmesi, rejimin çerçevesini dokunulmaz kabul etmesi, hiçbir gerekçe ile mazur gösterilemez. SHP yönetimi, ya **"bir hata yaptık"** diyerek bir an önce bu tasarıyı geri çeker ve rejimin yasaklarını tanımayan gerçek bir **"genel affı"** savunur, ya da yaptığının bir **"hata"** olmadığını ve zaten kendilerinin tam da böyle düşündüğünü kabul etmiş olur. Tabii bu durumda da, böyle bir partinin adını koymakta hiç kimse en ufak bir tereddüt dahi göstermez.

Sol güçler, tüm ilericiler, demokratlar, oynanmak istenen oyunu boşa çıkartmalıdır. Hazırlanan tasarıların niteliği en geniş şekilde teşhir edilmelidir. Bunlardan birinin yasalaşması halinde de **"siyasi mahkumlara özgürlük, genel af"** mücadelesini aksatmaksızın, daha da güçlendirerek sürdürmek, demokrasiyi kazanma mücadelesinin en önemli görevlerinden biri olarak gündemde kalacaktır, kalmalıdır. Kimsenin bu tuzağa düşmesine izin verilmemelidir. Bu göstermelik **"af yasası"**nın güçleri bölmesine, haklı talep ve beklentileri etkisizleştirmesine ve diktatörlüğe manevra imkânı tanımasına engel olunmalıdır.

DİSK'i yaşatacaktır

Baştarafı 1. sayfada

12 Eylül darbesiyle çalışmaları askıya alınan ve yöneticileri hakkında tutuklama kararı çıkartılıp, malları **kayyıma** devredilen DİSK, Evren-Özal çetesi için hâlâ korku kaynağı olmaya devam ediyor. DİSK sözcüğünden bir öcü gibi korkan bu güruh, kendi koydukları yasaları bile çiğnemekten geri kalmıyorlar. DİSK avukatlarının belirttiği gibi hiçbir hukuki dayanağı olmamasına rağmen DİSK'in para ve mal varlığının korunması -siz dağıtılması anlayın- sorumluluğunu (!) rejim, **kayyımlar** vasıtasiyle sürdürüp, gerçek yöneticilerine vermemekte ısrar ediyor.

Kayyımın DİSK ve bağlı sendikaların mallarını, paralarını nasıl ve nereye harcadığı, mahkemeye hatta uluslararası örgütlerin raporlarına dahi yansıdı. Uluslararası Çalışma Örgütü ILO'nun yaptığı açıklamaya göre, hükümet, Mayıs-Haziran tarihleri arasında DİSK ve 17 sendika için mal varlığını 9 milyar 85 milyon TL olarak gösterirken; Kasım ayı içinde DİSK ve 41 sendika için -ki bunların içinde diğer konfederasyonlarda var- 7 milyar 75 milyon TL olarak gösterilmekte. Aradaki 2 milyonu aşkın paranın ne olduğu, daha doğrusu kimin cebine girdiği belli değil. Diğer bir yerde ise **kayyımların** yaptıkları şöyle: **"Maden-İş'in Gönende deniz kenarındaki tesisleri (952 dönümlük arazi üzerinde kurulmuş 444 yataklı otel, 6 blok motel, kafeterya, lojmanlar, hizmet binaları, modern çiftlik halinde olan ahır, samanlık ve tavukçuluk tesisleri) yıllığı 3 milyon 900 bin liradan 10 yıllığına kiraya verilmiştir."** (Maden-İş'in avukatlarından Rasim Öz'ün mahkemede yaptığı açıklama, Cumhuriyet 14.2.86)

Evren-Özal kliği DİSK'e karşı düşmanlıklarını sürdürürken, uluslararası planda da DİSK'e hergeçen gün destek gelmekte. Bilindiği gibi Mart 1985'te Avrupa Sendikalar Konfederasyonu -ASK, DİSK'in üyelik başvurusunu kabul etmişti. Yine Dünya İşçi Sendikaları Konfederasyonu Ekim ayında yaptığı genel kuruluna DİSK'i davet etmiş ve Baştürk'ün konuşma yapması istenmişti. Diğer yandan Türk-İş'in de üyesi bulunduğu Uluslararası Hür Sendikalar Konfederasyonu ICFTU ve diğer uluslararası sendikalar DİSK'in açılmasını talep etmekteler.

Evet. Sadece DİSK'e değil, DİSK gibi onlarca demokratik meslek ve yığın örgütleriyle, işçi sınıfının ideolojisi doğrultusunda örgütlenmelere, Kürt halkının varlığına bile tahammülü olmayan rejim, besbelli demokratik değildir.

Altı barışcı serbest mücadele sürüyor

Baştarafı 1. sayfada

Barış Derneği yöneticilerinden 6'sının serbest bırakılmaları ne tesadüfse(!) tam da Başbakan Turgut Özal'ın İngiltere'ye düzenlediği gezi gününe rastlıyordu!.. Evren-Özal çetesinin bundan güttükleri amaç belliydi: Bay Özal, İngiltere gezisi sırasında **"başını ağrıtacak"**, kendisini ve faşist rejimini zor durumda bırakacak olan bu konuda, en azından bir şeylerin yapıldığını; ve bunun da **"demokrasi"**nin hergeçen gün daha da genişlediğinin kanıtı olduğunu söyleyebilmeliydi.. Bundan dolayıdır ki, 6 barış savaşçısı serbest bırakıldı. Yoksa mahkeme heyetinin **"tutuklu kaldıkları süre vs. vs."** palavralarından dolayı değil. Şayet öyle olmuş olsaydı, en azından diğer tutuklular da bırakılır veya Yargıtay'da iken bile hepsi serbest bırakılmış olurdu. Zaten daha önceleri de Evren-Özal çetesinin Batı'daki dostlarıyla, bazı yüksek düzeydeki Türk diplomatları bile Barış Derneği başta olmak üzere, birçok davada insanların tutuklu kalmalarından dolayı Batı'da sıkıştıklarını açıklamış, neden serbest bırakılmadıklarını anlamadıklarını söylemişlerdi.

Bay Özal geziden önce yaptığı açıklamalarda da ayrı bir riyakarlık örneği gösterdi. Barış Derneği Davası'nın bu kadar sürmesinin sorumluluğunu yine yöneticilerin tavrına bıraktı: **"savunmalar uzun sürdü"** diyerek onları suçladı. Böylesine ne demeli? Adam halkın gözünün içine baka baka yalan söylüyor, iki yüzlülük ediyor. Özal'ın bu sözleri üzerine Barış Derneği avukatları bir açıklamada bulunarak Özal'ı protesto ettiler.

Barışı savunmaktan başka **"suçları"** olmayan bu insanların 38 aydan beri zindanlarda tutulması, Evren-Özal diktatörlüğünün, onun baş destekçisi ABD emperyalizminin barış sözcüğünden, onu savunanlardan ne derece korktuklarının basit bir örneğidir. Halen tutuklu bulunan 6 Barış Derneği yöneticisi de dahil olmak üzere, tüm Türkiye ve Türkiye Kürdistanı'ndaki politik tutukluların özgürlüklerine kavuşması, Evren-Özal diktatörlüğünün gerçek yüzünün kitleler için de açık bir şekilde teşhir edilmesi için mücadelemiz sürecektir.

İngiltere gezisinde Özal'dan adım adım hesap soruldu

Baştarafı 1. sayfada

19 Şubat günü Uluslararası Pen Klübünden İngiliz yazarlarının oluşturduğu kalabalık bir heyet Londra'da Türkiye Büyükelçiliği önünde Sol Birlik yandaşlarının da katıldığı bir gösteri düzenlediler. Daha önce Arthur Miller ile birlikte Türkiye'ye gitmiş olan dünyaca ünlü Harold Pinter'in de yeraldığı protesto eylemi sırasında Türkiye Büyükelçiliğine aydınlara yapılan baskıları kınayan bir mektup verildi. Ayrıca BBC Harold Pinter'le televizyonda da yayınlanan bir söyleşi yaptı. Bu söyleşide Pinter, **"Türkiye'de aydınların yoğun baskı altında olduğunu çok iyi bildiklerini"** vurgulayarak, **"NATO üyesi olarak İngiltere'nin müttefiki olan Türkiye'de insa haklarının çiğnendiğinin çok açık olduğu"** söylendi. Televizyonda bu söyleşi yayınlanırken Sol Birlik yandaşlarının yürüttüğü protesto eylemi de ekranda yansıtıldı.

Aynı gün öğlenden sonra Özal'ın Uluslararası İlişkiler Koordinasyon Enstitüsü'nde düzenlediği basın toplantısı sırasında Sol Birlik yandaşları bir gösteri düzenlediler. Özal'ın koruma polislerinin paniğe kapılması sonucunda İngiliz polisinden yardım istendi ve Özal toplantıyı ancak bir saat geçikme ile ve arka kapıdan gizlice kaçarak terketti. Bu durum Türkiye basınında hiç bir olay çıkmamış olmasına rağmen **"çatışma çıktı"** şeklinde yansıtıldı, tümüyle yalana dayanan bir haberle örtbas edilmeye çalışıldı.

Sol Birlik'in örnek ve etkin çalışması sonucunda faşist rejime destek sağlamaya yönelik bu girişim kamuoyunda büyük ölçüde açığa çıkarıldı. Geziden sonra Guardian gazetesinde yer alan bir makalede **"insan haklarının çiğnendiği bir ülkeyle İngiltere'nin ekonomik ilişkiler geliştirmesinin mümkün olmadığı"** vurgulanarak **"gezinin bir fiyasko olduğu"** dile getiriliyordu.

Kürt halkı, özgürlük mücadelesinin önündeki tüm engelleri aşacaktır...

Baştarafı 5. sayfada

isimleri açıklandı. Başta kukla savcı olmak üzere, tüm yetkililer koro halinde ölüm olaylarına "gerekçe"ler bulmaya, cinayetlerini gizlemeye çalıştılar. Ama gerçeği gizlemek mümkün mü? Kürdistan'da yapılanlar öyle boyutlara varmış ki, parlamentoda bile üzerinde saatlerce tartışılmakta. Kürdistan'a giden bir grup SHP'li milletvekili, yaptıkları açıklamalarla, ırkçı-faşist rejimin Kürt halkına olan düşmanlığını birkez daha gözler önüne serdi. Açıklamalarının bir bölümünde şöyle diyor SHP'li milletvekilleri:

"Son 5 yıl içinde 800'ü aşkın insan kayıp. Güney Amerika'daki gibi. Birçok insan öldürüldüğünde aranıyor diye bu insanların resimleri basılmıştır". (İçel Milletvekili Sağlar'ın açıklamaları, Cumhuriyet, 1.2.1986)

"Doğu ve Güneydoğu Anadolu bir 'azap bölgesi' haline gelmiş. Özellikle Doğu yöresinde milli eğitimden, mülkü amirliğe kadar bir çok yönetici emekli ya da muvazzaf subaydan oluşmuş." (Canver'in açıklaması, 12.2.86, Cumhuriyet)

"Tunceli'nin Türkiye'nin en büyük cezaevi olduğu yadsınamaz bir gerçek. Bu kentte açıkça ilan edilmemiş sokağa çıkma yasağı var. Bugüne kadar 27 kişi sürgüne gönderilmiş, 49 muhtar ise valiliğin baskısı sonucu görevden ayrılmış. Kişi başına 3 polis düşmekte".(Cumhuriyet,1.2.86)

"Yine Hozat'ta, Siverek'te sabahın saat 7'sinde askerler kasabanın içinde koşarak idman yapıyorlar. Hatta Hozat'ta bir ara askerler 'Tunceliliyi ezeceğiz Hozat kızlarına sarılacağız' biçiminde sözleri olan bir marş eşliğinde yapmışlar koşuları". (Yeni Gündem Dergisi'nin Canver ile yaptığı söyleşiden, s. 41)

Cunta ülkede bir taraftan baskı ve zulmü arttırırken, diğer taraftan da güdümlü basını, MİT, CİA -başta da CİA Türkiye Masası eski Şefi Paul Henze vasıtasıyla- birlikte önce Libya'ya, şimdi de Suriye'ye yönelik propagandalarına hız verdiler. "Yılanın başı Suriye" olduğunu, "Suriye'nin gözünün Türkiye topraklarında olduğunu", "bölücülerin ve komünistlerin Suriye'de barındığı" vs. türünden yazılar, son dönemde sıkça yer almaya başladı. Böylelikle Türkiye'deki faşist yönetim, siyonistler, bölgedeki gerici güçler ve emperyalistler birlikte Suriye'yi bölgede üstlendiği anti-emperyalist politikadan vazgeçirmeye, Kürt yurtseverlerine baskı yapmasını sağlamaya yöneliktir.

Yukarıda saydıklarımız perde aralandıkça ortaya dökülenlerdir. Şüphe olmasın ki, yarın-öbürgün Türkiye'de bir çok şey daha açık şekilde yazılıp-çizilecek, tartışılacak. O zaman, Kürdistan'daki vahşetin boyutları tümüyle ortaya dökülecektir. Bunun Arjantin veya diğer Latin Amerika ülkelerinden hiç de geri kalmadığı görülecektir. 5 yıldan beri halklarımıza kan kusturanlar, yakalarını kolay kolay kurtaramıyacaklardır.

SBKP 27. Kongresi toplandı

Baştarafı 1. sayfada

tığı konuşmada, 27. Kongre'nin tarihi önemine değinerek, 21. yüzyıla Sovyet toplumunun hangi düzeyde gireceği ve insanlığın geleceğinin nasıl şekilleneceğinininin konuşulması gerektiğini ifade etti. Uluslararası duruma ilişkin olarak da Gorbaçov, bir dönüm noktasına gelindiğini; nükleer çekişmenin değişik sosyal sistemler, devletler ve bölgeler arasında yeni yaklaşımları ve biçimleri zorunlu kıldığını **belirtti.** Ayrıca emperyalist sistemin dünyayı krize sürüklediğini, bunun da nükleer savaş tehlikesini artırdığını söyledi.

Kongre'ye sunulan **"Politik Rapor"**da, önümüzdeki 5 yıl içinde ulusal üretimin hem nitelik, hem de nicelik olarak geliştirilmesi hedefleniyor. Ayrıca 21. yüzyıl başında tüm nükleer silahlardan arındırılmış bir dünya yaratılması amaçlanıyor.

Kongre'ye 72 ulus ve ulusal azınlıktan katılan delegelerin yüzde 30,5'u 40 yaşından küçük (26. kongreden daha fazla); 3827'si ilk kez katılmış; 1075'i işçi; 872'si tarım emekçisi; 1352'si kadın (toplam delegelerin yüzde 27'si).

26-27 Kongre arası, ekonomi ve yaşam sorunlarıyla, sosyalist üretim temposunun hızlandırılmasına, sosyalist üretimin kalitesinin yükseltilmesine yönelik önerileri içeren 3,5 milyon mektup MK'ya iletilmiş.

Kongre, 330 kişilik yeni MK'yı seçip program ve tüzükte yapılacak değişiklik ile Sovyetler Birliği'nin 1986-90 arası ve 2000 yılına kadarki ekonomik ve toplumsal gelişmenin ana perspektiflerini görüşecek.

Kürt halkının Newroz bayramını özgürce kutlayacağı günler uzak değildir

Her yılın Mart ayının 21' inde Kürt ve diğer Irani halklar tarafından kutlanan Newroz bayramı yaklaşıyor. Ülkesi dört devlet tarafından parçalanmış ve ağır bir ulusal baskı altında olan Kürt halkı, bu yıl da geleneksel bayramını kutlamaya hazırlanıyor.

Newroz'un kelime anlamı **"YENI GÜN"** demektir. Yeniden doğuşu dile getiren bu sözcük, Nu: yeni ve roj: gün sözcüklerinden oluşmaktadır. Süreç içinde **"NUROJ"**, **"NUROZ"** ve **"NEWROZ"**a dönüşmüştür.

Newroz, Irani halklardan Fars, Afgan, Kürt, Beluci vd. tarafından kutlanmakta ve tarihi yüzyıllar öncesine dayanmaktadır. Newroz, tarihi süreç içerisinde, ulusal motiflerle beslenerek daha da zenginleştirilmiştir.

Newroz'un mitolojik bir önemi de var. Efsaneye göre binlerce yıl önce Kürt halkını baskı altında tutan DEHAK adlı zorba bir kral varmış. Hastalıktan dolayı her iki omuzunda birer yılan çıkan Dehak'a doktorlar, tedavinin hergün iki gencin beyinlerini bu yılanlara yedirmekle mümkün olabileceğini söylerler. Gencecik insanların hayatlarını yitirmesi, halk arasında büyük acılara sebep olur ve halk, Dehak'a karşı büyük bir kin besler.

Demirci KAWA'nın öncülüğünde ayaklanan halk, Dehak'ın zalim yönetimini devirir; Kawa çekiciyle Dehak'ın başını ezer ve halk özgürlüğüne kavuşur. Dehak döneminde çekmiş olduğu acılar ve bunlardan kurtulan halkın gözyaşları ile mayalanan Newroz bayramı, halkımızın haksızlıklara karşı mücadelesinde önemli bir yere sahiptir. O günden beri de Kürt halkı bu günü bir bayram olarak kutlamaktadır.

Kış mevsiminin bittiği, doğanın canlandığı mevsim olan baharın başladığı bir dönemde kutlanan Newroz bayramı, aynı zamanda halk arasında yeni bir yılın başlangıcı olarak da kabul edilmekte. Kürçe **"Cejine serê salê"** (yeni yıl bayramı) olarak adlandırılmakta. Ve böylelikle Newroz, sıcağın soğuğa, aydınlığın karanlığa, yeninin eskiye karşı mücadelesini simgeler.

Kürt halkı onu sözkonusu efsane ile birleştirmiş, özgürlük ve kurtuluş günlerinin sembolü haline getirmiştir.

Newroz gününde, Kürdistan'da her yönüyle bir bayramın olduğu görülür. Halk kitleleri türlü eğlenceler düzenler, büyük ateşler yakılır; kadın-erkek rengarenk elbiseler giyerek kırlara çıkılır. Türküler söylenir, halaylar tutulur, silahlar patlatılır. Newroz bayramı anlamına yaraşır bir biçimde kutlanır.

Halk yığınları tarafından binlerce yıldan beri değişik biçimlerde kutlana gelen Newroz, günümüzde daha da politik bir içeriğe kavuşturuldu. 12 Eylül öncesinde Türkiye ve Türkiye Kürdistanı'nda Newroz ilk kez, Kürdistan gençlik örgütlerinden Devrimci Halk Kültür Dernekleri (DHKD) tarafından legal ve kitlesel bir biçimde kutlandı, giderek yaygınlık kazandı. Doğal olarak Kürt halkının kültürünün, geleneklerinin böylesine kitlesel bir şekilde, ajitasyon ve propagandasının yapılması, yıllardan beri Türk burjuvazisinin **"Kürt diye bir halk yoktur"**, **"onlar dağlı Türklerdir"** vs. yalanlarının boşa çıkarılmasında önemli bir rol oynadı. Bundan rahatsız olan hakim sınıflar, Newroz gecelerini kutlayanlar hakkında davalar açtılar; savcılarını, hakimlerini, polislerini harekete geçirdiler. Davalar açıldı, cezalar biçildi. Newrozu yasaklamak için ellerinden geleni yapmaya çalıştılar.

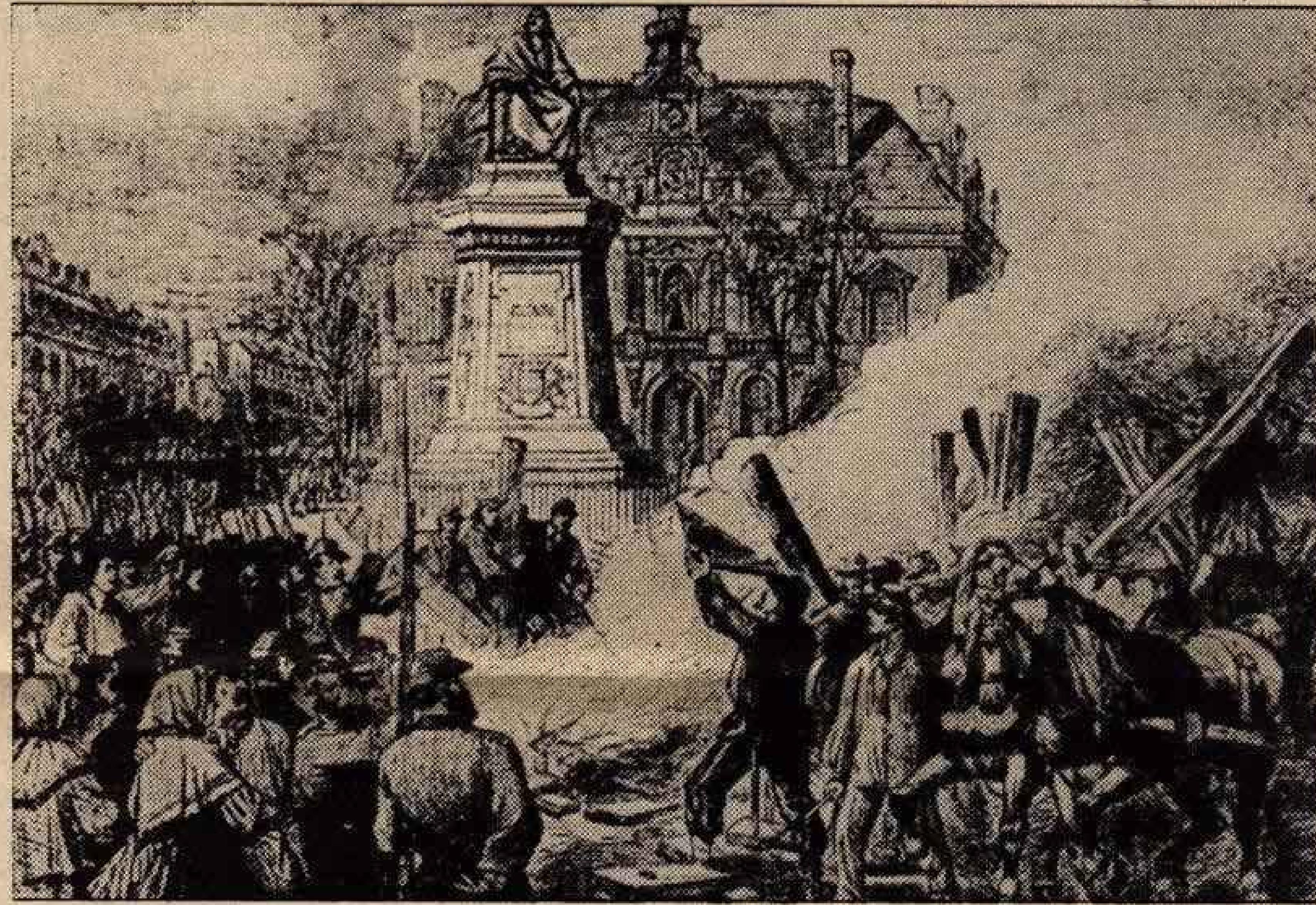
12 Eylül darbesinden sonra ise, Kürt halkı üzerindeki baskılar, devlet terörü görülmemiş boyutlara ulaştı. Binlerce insan sadece Kürt oldukları, Kürt halkının çıkarlarını savundukları için zindanlara dolduruldular. Kürt dilinin konuşulması Kürtçe müzik kasetlerinin dinlenmesi yasaklandı. Kürtçe konuşanlar, radyo ve müzik dinleyenler hakkında davalar açıldı. Hasılı Evren-Özal kliği, Kürt halkının tüm ulusal değerlerine barbarca saldırdı. Ancak tüm bu barbarlıklar, Kürt halkının mücadele azmini kıramadı, kıramayacak da. Bu dönem içinde de, zindanlarda, köylerde, şehirlerde Kürt halkı değişik biçimlerde direniş ve özgürlüğün simgesi olan Newroz bayramını kutlamaya devam etti. Bugünden sonra da kutlamaya devam edecektir.

Iran ve Irak Kürdistanı'nda ise, Kürt halkı ve onun yiğit peşmergeleri, gerici-şoven iktidarlara karşı elde silah özgürlük için savaşırken, diğer taraftan da Newroz bayramını kutluyor. Demirci Kawa'nın zalimlere karşı yükselttiği isyan bayrağını, bugün onlar dalgalandırıyor, ülkesinin kurtuluşu için mücadele ediyorlar.

Suriye Kürdistanı'nda ise, Kürt halkı kitleler halinde kırlara çıkıp halaylar tutarak, dağlarda ateşler yakarak Newroz'u kutlamaktalar.

Newroz, halkımızın gönlünde aydınlık bir geleceğe olan özlemi simgelemektedir. Newroz'un önüne konan engeller, yasaklar zincirinin kırılması, halklarımızın özgürlük ve demokrasi mücadelesinin bir parçasıdır.

Kürt halkının geleneksel bayramını özgürce, gönlünce, büyük şenlikler düzenleyerek kutlayacağı günler uzak değildir.

Komün 115 yaşında

115 yıl önce, 18 Mart-28 Mayıs tarihleri arasında 72 gün boyunca dünyanın ilk işçi sınıfı iktidarı Paris'te kuruldu. Paris Komünü, kısa süren yaşamına karşın yıllarca süren bir tarihsel etkiye sahip oldu.

Paris Komünü, emek-sermaye çelişkisinin ve bunun sonucunda burjuvazi ile işçi sınıfı arasındaki sınıf savaşının, burjuva düzeninin kaçınılmaz sonunu hazırlayacağını tarihte ilk kez en somut biçimiyle gösterdi; 1905 ve 1917 Ru devrimlerinin habercisi oldu.

Paris işçi sınıfı 1798 burjuva demokratik devriminden başlayarak 1830 ve 1848 devrimlerinde önemli deneyimler kazanmıştı. Işçi sınıfı bağımsız bir tarihsel güç olarak tarih sahnesine çıkmış durumdaydı. Grevler ve sendikal örgütlenmenin gelişmesi Paris'de ve Fransa'nın diğer endüstri kentlerinde özellikle 1864 sonrasında hız kazanmıştır. Marx ve Engels tarafından 1864'de merkezi Londra'da olarak kurulan "Uluslararası Emekçiler Birliği" (Birinci Enternasyonal)'in Fransa bölümü de 1865'de örgütlenmeye başlamıştır, Gelişen işçi hareketine ve halkın yükselen hoşnutsuzluğuna 1870'deki Alman-Fransız savaşı büyük bir ivme kakatar. Savaşın artırdığı yoksulluk, askeri başarısızlıklar ve yenilgi, imparatorluk Almanyasıyla imzalanan utanç verici barış anlaşması; tüm bunlar Paris'de 18 Mart günü bir ayaklanmaya yol açar ve yönetim işçilerin ve onlarla birlikte hareket eden Paris halkının eline geçer.

Komün içinde doğduğu zor koşullara ve tarihte ilk olmanın getirdiği deneyimsizliğe karşın, sonraki işçi iktidarlarına örnek olacak birçok uygulamaya yönelir:

Komün yöneticileri her an görevden alınabilecek üyelerden oluşurlar ve maaşları ortalama bir işçinin ücretinden fazla değildir.

Komün, yasama ve yürütme yetkilerini elinde toplar.

Sürekli orduyu kaldırarak halkı silahlandırır.

Kadınların çalışma hakkını tanır.

Emekçilerin yaşam ve çalışma koşullarının iyileştirilmesi için önlemler alır. Bunların arasında; yaşamak için gerekli asgari ücret güvencesi, patronların ceza sisteminin kaldırılması, çalışmayan fabrikaların işçiler tarafından çalıştırılması gibi önemli önlemler vardır.

Belediyelere özerklik, parasız adalet, dinsel eğitim kurumlarının laikleştirilmesi, yargıçlar ve yüksek görevlilerin seçimle gelmesi, meşru olan ve olmayan çocuklar arasındaki ayrımı kaldırmak gibi o güne değin burjuvazinin emekçiler yararına hiçbir zaman almadığı önlemleri alan ve uygulayan Komün'ün ne büyük bir tehlike oluşturduğunu Avrupa burjuvazisi kısa sürede kavradı Almanya burjuvazisi kısa süre önce savaş durumunda olduğu Fransız burjuvazisinin ordusunu güçlendirmesine destek olur Komün örneğinin Paris dışına yayılmaması için tüm çabasını kullanan Fransız burjuvazisi sonunda Paris'e saldırır. Komün direnir ama kuşatılmışlık koşullarında ve büyük bir ordu karşısında başarılı olamaz. Burjuvazi Paris'i kana boğarak Komün'ü dağıtır. Onbinlerce işçi öldürülür. Ilk işçi sınıfı iktidarı burjuvazi tarafından kanla boğulur.

Paris Komünü, kısa yaşamına karşın işçi sınıfına büyük dersler öğretir. O güne kadar işçi sınıfı saflarında yaygın olan reformculuk ve ütopik sosyalizmin etkisi gerilemeye başlar ve yerini bilimsel sosyalist görüşlerin etkinliğine bırakır.

Komün, sosyalist devrimden sonra işçi sınıfı diktatörlüğünün ve burjuvazinin etkinliğinin amansızca ezilmesinin gereğini marksist teorinin temel taşlarından birisi durumuna getirilmesine kaynaklık eder.

1917 Ekim Devrimi Komüncülerin düşlerini gerçekliğe dönüştürür. Lenin, Sovyetler iktidarında, Komün tarafından hazırlanmış devlet tipinin kopyasını görür ve şöyle der:

"1917 Devrimi, 1871'in kahraman öncüleri tarafından hazırlanan yapıtı alıp götürdü. Yeryüzünün altıda biri üzerinde muzaffer bir Komün kurdu."

Paris Komünü, işçi sınıfının savaş tarihindeki şerefli yerini daima koruyacaktır.

Pirozkırına cejna Newrozê ji bo gelê Kurd dı rojên azad da ne dur ın...

Newroz nêzık dıbe, her sal dı 21 ê meha Adarê da gelê Kurd û gelên dın yên İrani evê eydê pirozdıkın. Kurdıstan bı aliyê çar dewletan hatiye parvekırın û bın zulmek gıran ya netewi dane. Nav rewşa han da isal ji gelê Kurd bona pirozkırına cejna xwe yê kevn û qedır xwe amadedıke.

Gıringiya Newrozê Jı Aliyê Mitolojik û Diroki

Mena Newrozê roja nû ye, jı nû va bûyine. Nu: teze, roj: ro ye. Ev herdu bêje hatıne bal hev bûne NUROJ - NUROZ û gihiştiye bûye NEWROZ. Dirokê Newrozê pır qedime û hezar salın ku jı aliyê gelên İrani; Kurd, Farıs, Afgan, Beluc û yên dın va tê pirozkırınê. Dı gelek konaxên tarixi da ev cejn bı motifên netewi va hatiye xemılandıné û her dewlemend bûye.

Gıringiya wi jı aliyê mitolijik ji heye. Gora efsanê hezar salan berê, şahek zalım bı navê DEHAK hebûye. Pey nexweşiyê da du mar lı ser mılên wi derdıkevın. Dıxtor û hekim jı bo nexwaşiya wi dıbêjın, ku pewiste herroj du mêjiyên cıwanan bıdın van maran. Bı vi tehri Dehak jı nexwaşiyê wê xılas be. Jı ber kuştına cıwanan, dı nav xelkê da nereheti û hêrsek mezın peyda dıbe.

Dı pêşengiya KAWAyê Hesınkar xelk serirakıriye. Dehak ji serkar aniye xarê, Kawa bı çakuça xwe seri pelıxandiye û gel ji gıhiştiye azadiya xwe. Derd û êşên dema Dehak û hêsirên şahiyê gel va cejna Newrozê hatiye meyandın. Lema cihê Newrozê dı têkoşina gelê me da zor gıring e. Dı wê rojê şunda ev roj wek cejnek bı qiymet dı nav xelkê me da tê pirozkırınê.

Aliyek dın, zıvıstan dıqede, hej lı tebiatê dıkeve û bıhar tê. Lema Newrozê ra cejna serê salê ji dıbêjın. Jı ber ku sır û serma cihê xwe dıhêle germayiyê, cihê tengasi û tariyê ronahi dıgre. Tıştên nû hımber tıştên kevnare tekoşinê dıdın. Evana hemû dıghijine hev dıbın nişana Newrozê.

Gelê Kurd evê yekê bı efsana xwe va kıriye yek û kıriye sembola roja rızgari û azadiyê.

Pirozkırına Newrozê Dı Rojên İroyinê Da

Roja Newrozê, eyd û cejn e. Jı aliyekê xelkê gelek şahi tên amadekırınê. Agırên mezın û gur tên vêxıstın. Jın û mêr hemû xelk xwe awazawaz dıxemılinın. Jı bajar û gundan derdıkevıne der, bındarûkan. Dıstırên, dıbêjın, govend dıkşinın. Çek û silah, gulle dıbarinıne ezman. Piroz kırına cejnê bı rasti ji layiqê Newrozê ye.

Newroz cure-cure tê pirozkırınê. Lê iro ew bı teher û naveroka xwe va bûye politik. Berê 12 İlonê lı Tırkiyê û Kurdıstana Tırkiyê da Newroz, bı eşkere (neveşarti) cara pêşin jı aliyê Komela Şoreşger û Çandi ya Geli (DHKD) hat pirozkırınê. Pır insan kombûn, bo temaşê. Bı propaganda, bı amadekırına vê cejnê, derewên burjuvaziya Tırk carek dın hate pûçkırın. Ku ewana dıgotın: "Kurd nının, Kurd Tırkên serê çiyayine û hwd.". Karbıdestan jı pirozkırına Newrozê pır nerehetbûn. Polêz û sawciyên xwę şandıne ser amadekarên Newrozê. Dewan vekırın, cezan xwastın. Jı bo qedexe kırına Newrozê çı dest wana hat, dane xebatê.

Pey 12 İlonê ji, lı ser gelê Kurd terora dewletê û zordesti gıhişte merhelek lapi mezın. Bı hezaran mirov, jı ber ku Kurd ın, hatın gırtın; jı ber parêzgariya mafê Kurdan kıribûn, gelek mirovan tıji zindanan kırın. Guhdarkırına şıritên (kaset) Kurdi hat qedexekırınê. Jı ber ku Kurdi kıssekırıbûn, radyo û muziqa Kurdi guhdari kıribûn, dewa lı ser pır insanan hatın vekırın. Bı kurti rêbırên mezın Evren û Ozal bı hoviti êrişê ser hebûna netewi ya Kurdan kırın. Lê ewqasi hoviti, raman û têkoşina gelê Kurd nekari bışkêne, tu caran ji nıkare. Dı vê demê da ji xelkê Kurd, dı zindanan, gund û bajaran da cejna Newrozê pirozkır. Jı vê şunda ji wê her pirozbıke.

Dı Kurdıstana İran û İraqê da ji, gelê Kurd û pêşmergen wi yê qehreman, hımber hukmên paşverû û şovınist, dı dest da çek şerdıkın. Aliki va ji cejna Newrozê pirozdıkın. Ala ku Kawayê Hesınkar dıji zalıman hejandıbû, iro dest wan, dı jor da tê gırtın û jı bo rızgariya welat her têkoşinê bılınd dıkın.

Dı Kurdıstana Suriyê da, bı hezaran xelkê Kurd jı bajêr derdıkevıne der. Govend dıgrın, agır vêdıxın, bı şahi Newrozê pirozdıkın.

Newroz nişana rojên ronahi, hêviya serfıraziya duwerojê ye. Newroz, perçek jı şkestına nirê, têkoşina xılasbûna jı astengan, kar û xebata jı azadi û dêmoqrasiya gelên meye.

Ne durın ku gelê Kurd cejna xwe yê diroki, bı dılên xwe, bı şahiyên mezın pirozbıke.